

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

10-03-2020 09:15

Grøndalsvej, lokale 1128

Information:

Deltagere:

Anne Merethe Løvmose (deltager fra kl. 10.00)

Hans van Binsbergen

Hardy Pedersen

Helle Bach Lauridsen

Henning Mols

Karina Møller

Lisbeth Schmidt Andersen (afbud)

Martin Østergaard Christensen

Ole Kiil Jacobsen (deltager fra kl. 10.00)

Stefan Møller Christiansen

Susanne Hammer-Jakobsen (afbud)

Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 10 min.

Pkt. 3: Tid: 15 min. Deltagere: Kristian Tharben Hansen

Pkt. 6: Tid: 5 min. Deltagere: Trine Verne Jensen og Jacob Nørmølle

Pkt. 7: Tid: 15 min. Deltagere: Rikke Slot, Trine Verner Jensen, Mette Søberg

Pkt. 9: Tid: 5-10 min. Deltager: Esben Wendelboe Svendsen

Pkt. 10: Tid: 20 min. Deltagere: Grethe Sjørsløv Laursen

Mødeindhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Temaer i budget 2021 (HP).....	1
Punkt 3: Orientering om Stensager projektet (HP).....	1
Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde d. 11. marts 2020.....	1
Punkt 6: Pulje til flere pædagoger og pædagogiske assistente.....	1
Punkt 7: Rammer og retningslinjer - byrådsindstilling (OKJ).....	1
Punkt 8: Eventuelt	1

Punkt 1: Godkendelse af referat

Punkt 2: Temaer i budget 2021 (HP)

Tid: 10 min.

Punkt 3: Orientering om Stensager projektet (HP)

Tid: 15 min. Deltagere: Kristian Tharben Hansen

Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde d. 11. marts 2020

Punkt 6: Pulje til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn (OKJ)

Tid: 5 min. Deltagere: Trine Verne Jensen og Jacob Nørmølle

Punkt 7: Rammer og retningslinjer - byrådsindstilling (OKJ)

Tid: 15 min. Deltagere: Rikke Slot, Trine Verner Jensen, Mette Søberg

Punkt 8: Eventuelt

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

25-02-2020 09:15

Grøndalsvej, lokale 1128

Information:

Deltagere:

Anne Merethe Løvmoose

Hans van Binsbergen

Hardy Pedersen

Helle Bach Lauridsen

Henning Mols

Karina Møller

Lisbeth Schmidt Andersen

Martin Østergaard Christensen

Ole Kiil Jacobsen (deltager fra 10.30)

Stefan Møller Christiansen

Susanne Hammer-Jakobsen

Thomas Medom

Pkt. 3: Tid: 10-15 min. Deltagere: Birgit Møller

Pkt. 4: Tid: 10 min. Deltagere: Dennis Møller Hansen og Astrid Holst Yates

Pkt. 6: Tid: 20 min. Deltagere: Mette Søberg og Lars Olsen

Pkt. 8: Tid: 20 min. Deltagere: Tina Degn Rasmussen og Jacob Hansen Beuschau

Mødeindhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Orientering fra distrikt Nord	1
Beslutning for Punkt 2: Orientering fra distrikt Nord	1
Punkt 3: Studietur for Børn og Unge-udvalget (HvB)	1
Beslutning for Punkt 3: Studietur for Børn og Unge-udvalget	1
Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde d. 26. februar 2020	1
Beslutning for Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde d. 26. f.	2
Punkt 5: Henvendelse vedr. deltagelse i forskningsprojekt (O	2
Beslutning for Punkt 5: Henvendelse vedr. deltagelse i forsk,	2
Punkt 6: Fuld kompetencedækning 2025 (OKJ)	2
Beslutning for Punkt 6: Fuld kompetencedækning 2025 (OKJ)	3
Punkt 7: Eventuelt	3
Beslutning for Punkt 7: Eventuelt	3

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

Punkt 2: Orientering fra distrikt Nord

Beslutning for Punkt 2: Orientering fra distrikt Nord

KM orienterede om:

- Arbejdstidsaftalen: Aftalen er blevet velmodtaget. Særligt tilfredshed med lejrskolen. Faste møder hvor udmøntningen af aftalen er på dagsordenen.
- Budgettildelingsmodellen: Opmærksomhed på den nye model, herunder fra de skoler der bidrager.
- Opmærksomhed på skoledistrikter og på skolen i Nye.

TM tog orienteringen til efterretning.

Punkt 3: Studietur for Børn og Unge-udvalget (HvB)

Tid: 10-15 min. Deltagere: Birgit Møller

Beslutning for Punkt 3: Studietur for Børn og Unge-udvalget (HvB)

Sekretariatschef Hans van Binsbergen har sat punktet på dagsordenen med henblik på at drøfte skitse til program for studietur for Børn og Unge-udvalget forud for drøftelse i Børn og Unge-udvalget på udvalgsrådet den 4.marts 2020.

Det indstilles,

- at det besluttet, hvilke af de otte temaer, som skal indgå i programforslaget til Børn og Unge-udvalget til drøftelse på udvalgsrådet den 4. marts 2020.

Birgit Møller deltog. HvB bemærkede, at der er mange spændende emner og derfor er der brug for en prioritering.

Beslutninger:

- Det kan overvejes at få faglige oplæg fra forvaltningen i forbindelse med møde med politikere fra København.
- Udvalget skal have mulighed for at prioritere blandt alle 8 temaer.
- Sagen sættes på udvalgsrådet.

(HvB følger op)

Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde d. 26. februar 2020

Beslutning for Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde d. 26. februar 2020

Dagsordenen til mødet blev drøfte. TM bad om ydeligere bemærkninger til sagen om "0-18 års specialtilbud på Tovshøjskolen"
(HvB følger op)

Punkt 5: Henvendelse vedr. deltagelse i forskningsprojekt (OKJ)

Tid: 10 min. Deltagere: Dennis Møller Hansen og Astrid Holst Yates

Beslutning for Punkt 5: Henvendelse vedr. deltagelse i forskningsprojekt (OKJ)

Forvaltningschef Ole Kiil har sat sagen på dagsordenen til rådmandsmødet på baggrund af rådmandens positive indstilling over for den første henvendelse om et forskningsprojekt vedrørende forældres fravalg af folkeskolen.

På baggrund af rådmandens positive tilkendegivelse er der afholdt møde med forskningsinstitutionen med henblik på at afdække rammerne i forhold til at indgå i forskningsprojektet fremadrettet. En positiv tilkendegivelse skal være på plads med frist 3. marts 2020.

Indstilling om, at:

- Der træffes beslutning om, hvorvidt Aarhus skal give en positiv interessetilkendegivelse til at medvirke i forskningsprojektet. En eventuel interessetilkendegivelse skal indsendes til Velux Fonden senest 3. marts 2020.

Dennis Møller Hansen og Astrid Holtz deltog. Forskningsprojektet blev drøftet og følgende blev præciseret:

- Aarhus Kommune skal ikke bidrage med finansiering - kun med ressourcer til deltagelse. Fonden kan ansøges om midler til både skolerne og forvaltning
- Der kommer løbende produkter, som efter behov kan implementeres på andre skoler.
- Projektet vil formelt starte i januar 2021.

Beslutninger:

- Opmærksomhed på betydningen af dagtilbud, sundsplejen mv i forhold til valg af skole.
- TM godkendte at MBU tilslutter sig projektet.

(OKJ følger op)

Punkt 6: Fuld kompetencedækning 2025 (OKJ)

Tid: 20 min. Deltagere: Mette Søberg og Lars Olsen

Beslutning for Punkt 6: Fuld kompetencedækning 2025 (OKJ)

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat forslaget på dagsordenen p.b.a møde i chefgruppen den 24. januar 2020. Der er udarbejdet notat vedr. status for fuld kompetencedækning i Aarhus 2025. Af notatet (vedlagt som bilag) fremgår en række anbefalinger således, at Aarhus Kommune fortsat lever op til gældende lovgivning på området og at tidligere byrådsbeslutninger løbende følges op i chefgruppen.

Chefgruppen foreslår:

- at der foretages opfølgning i ledelseslinjen ift. til indfrielse af de nationale målsætninger
- at PUF udarbejder et systematisk årshjul til understøttelse af ledelseslinjens tilsyn med opgaven (PUF). Se bilag "Årshjul"
- at de økonomiske forudsætninger for at opnå målsætningerne drøftes.

Mette Søberg og Lars Olsen (LO) deltog. LO præsenterede status og praksis.

Beslutninger:

- TM bemærkede:
 - At det er positivt, at vi er kommet så langt ift. kompetencedækningen
 - At han ønsker en ny sag, hvor der er fokus på hvordan vi styrker understøttelsen af øvrige mål i folkeskolereformen.
 - Herunder, at der fortsat skal være opfølgning i ledelseslinjen ift. kompetencedækning. Men der skal gerne være et bredere fokus end kompetencedækning. Altså understøtter det generelle kompetenceløft, hvor kompetencedækning er en del af opgave. Et andet fokus kunne være klasserumsledelse mv..
 - Økonomi: Opmærksomhed på anvendelsen af midler. Måske kan midlerne fra arbejdet med mellemformer komme i spil.
 - Sagen blev ikke godkendt.
 - En ny version af sagen skal drøftelse i chefgruppen og herefter på rådmandsmødet.

(OKJ følger op)

Punkt 7: Eventuelt

Beslutning for Punkt 7: Eventuelt

TM orienterede om Sorø-mødet.

OKJ spurgte til Rammer og retningslinjer. Sagen skal ikke i høring på nuværende tidspunkt..

Emne **Budget 2021 – temadrøftelser i udvalget**
Til Rådmandsmøde

26. februar 2020
Side 1 af 2

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Punktet er sat på dagsordenen af Hardy Pedersen med henblik på at prioritere udvalgsbehandlingen af Børn og Unges budgettemaer.

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at rådmanden

- godkender forslaget til udvalgets temadrøftelser af budgettemaer
- godkender de udvalgte budgettemaer til skriftlig orientering
- tilføjer budgettemaer, såfremt listen skal udvides
- præciserer, hvis eventuelle særlige vinkler skal indgå i beskrivelserne

Budget og Regnskab Service

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 23 37 12 06

Til drøftelse – der laves mundtligt oplæg til udvalget tillige med to-siders beskrivelse og udvalget får mulighed for at drøfte emnet

- Anlægsdrøftelser
- Dagtilbudsanalysen (incl. dagplejeanalyse), 2 behandlinger
- Overgang til ungdomsuddannelser evt. kombineret med 10. klasse
- Kostordninger i dagtilbud (veganske/vegetariske måltider)
- Skolemad (rammer om måltidet og tilberedning af maden i produktionskøkkener)
- Finansieringsbidrag og omprioritering

Direkte e-mail:
helar@aarhus.dk

Sag: 20/009248-1
Sagsbehandler:
Henrik Larsen

Fremlæggelse – der laves kort mundtligt oplæg til udvalget tillige med to-siders beskrivelse; udvalget får ikke mulighed for drøftelse

- To-sprogs undervisning
- Styrket indsats overfor børn med motoriske vanskeligheder/fysisk handicap via specialiseret vejledning i dagtilbud og skoler
- Tidlige indsatser (Krop og Bevægelse samt Livsstring/Robusthed) kombineret med indsatser på 0-6 års området (evt. erfaringer fra pilotprojekt med ECERS)

To-siders beskrivelser – der laves alene skriftlig beskrivelse og udvalget får ikke fremlæggelse eller mulighed for drøftelse

- Elevfravær (kobles med bortfald af børnecheck)
- Egenskoleandel
- Privatskoler – særlige behov
 - -hvad kan vi gøre for at inddrage privatskoler i at støtte elever med særlige behov
- Sundhed + bevægelse i 45 minutter
- Elevtransport

- Fuld kompetencedækning
- Mobning og konflikter
- Erhvervspraktik
- Familiegrupper i dagtilbud

26. februar 2020
Side 2 af 2

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Ingen ændringer

4. Videre proces og kommunikation

Dagsordenkalenderen for udvalgmøderne opdateres på baggrund af prioriteringen på mødet.

Kontorchefer orienteres om en tidsplan for temadrøftelserne samt hvilke budgettemaer de skal beskrive til udvalget (to-siders beskrivelser)

BESLUTNINGSMEMO

Emne **0-18 års specialtilbud på Tovshøjskolen**
 Til **Orientering på Rådmandsmøde**

21. februar 2020
 Side 1 af 9

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Emnet sættes på dagsordenen med henblik på at orientere om status for projektet etablering af 0-18 års specialtilbud på Tovshøjskolen.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

1. Orientering om status for projektet vedrørende etablering af 0 – 18 års specialtilbud Tovshøjskolen tages til efterretning.

Status – processen ind til nu

Den hidtidige proces i planlægningen af 0-18 års specialtilbud på Tovshøjskolen har omhandlet følgende aktiviteter:

- **Stensagerskolens udarbejdelse af pædagogisk vision**
Visionen er udarbejdet med henblik på at skabe et fælles fundament for udviklingen af Stensagerskolen.

BØRN OG UNGE
 Pædagogisk afdeling
 Aarhus Kommune

Sagshåndtering
 Grøndalsvej 2
 8260 Viby J

Direkte telefon: 41 85 48 36

Direkte e-mail:
 hkrt@aarhus.dk

Sagsbehandler:
 Kristian Tharben Hansen

21. februar 2020
Side 2 af 9

Ovenstående figur viser elementerne i Stensagerskolens pædagogiske vision

Visionen skal skabe et fælles fundament for udviklingen af Stensagerskolen. Visionen er svaret på, hvad Stensagerskolen gerne vil kendes på – både værdimæssigt, fagligt, organisatorisk og fysisk. Den skal således være guideline for, hvordan elever, forældre, personale og samarbejdspartnere i samspil med hinanden skaber den bedst mulige hverdag for alle på skolen.

Stensagerskolens pædagogiske vision er vedlagt notatet som bilag 1.

- **Klassedannelse og organisation på Stensagerskolen**

Alle klasser på Stensagerskolen rummer i dag mellem 7 og 11 elever. Stensagerskolen er i dag organiseret i indskoling, junior, ungdom og udskoling, mens M-klasser (elever med multiple (mangeartede) diagnoser) og A-klasser (elever med adfærds-/autismediagnoser) er separeret ud i egne klasser. Den fremtidige organisering tilpasser Stensagerskolens organisering til Aarhus Kommunes generelle termer med skoletrinene indskoling, mellemtrin og udskoling.

Indenfor hvert skoletrin forventes fremtidigt etableret tre klynger, der hver arbejder sammen om tre klasser.

A- og M-elever med svære diagnoser vil blive integreret imellem de øvrige elever.

Formålet med klyngedannelserne er at sikre et godt arbejdsmiljø for medarbejderne og en mulighed for at støtte børnene i deres progression igennem klassetrinene. Integrationen af A- og M-elever bevirker, at klyngens medarbejdere deles om opgaven omkring eleverne med de sværeste diagnoser og at medarbejderne indenfor klyngen kan aflaste hinanden og skabe fleksibilitet hinanden imellem bedre end ved en struktur, hvor hver klasse fungerer som sin egen enhed. Indenfor hver klynge optages eleverne rullende, dvs. at optaget sker i forhold til udviklingen hos den enkelte elev, snarere end i forhold til skoleårets begyndelse og slutning.

21. februar 2020

Side 3 af 9

- **Universelt design og velfærdsteknologi**

Universelt design er et fremtrædende tema i projektet, hvor både generelle løsninger og velfærdsteknologi skal medvirke til ligestilling, højest mulige grad af selvhjælp og selvstændighed, bedst muligt arbejdsmiljø for personalet og udnyttelse af læringspotentiale.

- **Indledende lokaleprogram**

Udarbejdelse af indledende lokaleprogram for hhv. specialskole og specialdagtilbud. Lokaleprogrammet skal kvalificeres yderligere i forhold til bla. de eksisterende fysiske rammer på Tovshøjsskolen.

- **Udbud af totalrådgivningsopgave**

Udarbejdelse af udbudsmateriale til totalrådgivningsopgave og udpegning af totalrådgiver til viderebearbejdning af det pædagogiske program i en faseopdelt proces jf. nedenstående.

Aktivitet	Periode
Ideoplæg og Helhedsplan	November 2019 – februar 2020
Byggeprogram og dispositionsforslag, inkl. Fondsprojekt udearealer	Februar – marts 2020

Projektforslag og myndighedsprojekt	April – maj 2020	21. februar 2020 Side 4 af 9
Udbudsprojekt	Maj – juli 2020	
Udbudsperiode	August – september 2020	
Byrådsindstilling – Anlægsbevilling	Primo oktober 2020	
Byggeriets udførelse	Oktober 2020 – februar 2022	

Rum Arkitekter med underrådgiverne MOE, By+Land og Rie Ollendorff Architects er udpeget som vinder af totalrådgivningsudbuddet.

Status – Hvad er i gang?

Følgende aktiviteter er igangsat:

- Helhedsplan, byggeprogram og dispositionsforslag**
Udarbejdelse af helhedsplan, byggeprogram og dispositionsforslag, som er tilrettelagt med en omfattende inddragelse af medarbejdere, ledere, foreningsliv og forældre.
- Analyse af adgangsveje og grænseflader mellem brugergrupper**
*Analyser af ankomst, p-pladser, flows, udearealer og fordeling i bygningen for de forskellige brugergrupper i den kommende bygning.
Herunder analyse af mulighederne for hvordan den eksisterende tandklinik på Tovshøjskolen kan integreres med tandklinik til børnene på Stensager og hvordan adgangen til eksisterende tandklinik kan adskilles fra adgangsvejene for børnene på Stensager.
Illustration af helhedsplan er vedlagt som bilag 2 til notat.*
- Konsekvenser af ændret anvendelse og brugergruppe på Tovshøjskolen**
Stensager børnenes fysiske og kognitive funktionsnedsættelser medfører skærpede krav til brandsikkerhed i den ombyggede skole og daginstitution, hvor det

*ligeledes skal sikres at ikke-trafiksikre børn ikke util-
sigtet kan forlade matriklen.*

*Børnenes forskellige indlæringsvanskeligheder medfø-
rer skærpede krav til bygningens indeklime i forhold
til støj, akustik, belysning mv.*

21. februar 2020

Side 5 af 9

- **Hygiejnerum og toiletfaciliteter**

*Fokus på optimering af hygiejne på den nye special-
skole og specialdagtilbud. Der er nedsat arbejds-
gruppe med henblik på at forbedre procedure for per-
sonale og børn i den fremtidige indretning og brug af
hygiejnerum og toiletfaciliteter.*

Status – Hvad går i gang

Følgende aktiviteter i gang sættes i nærmeste fremtid:

- **Projektforslag, myndighedsprojekt og udbuds-
projekt**

*På baggrund af projektstyregruppens kommentering
og godkendelse af helhedsplan, byggeprogram og di-
spositionsforslag i gang sættes en detaljeret bygge-
teknisk projektering af projektet med henblik på en-
trepriseudbud.*

- **Fondsansøgninger til leg, læring og bevægelse i
udearealer**

*Projektets anlægsøkonomi rummer en begrænset øko-
nomi til omdannelse af Tovshøjskolens udearealer til
leg, læring og bevægelse. Der udarbejdes projektma-
teriale for udearealerne til brug for fondsansøgninger.*

- **Organisering af specialdagtilbud (§32)**

*Chefgruppen drøfter på chefgruppemødet den 19.
marts 2020 organisering af §32 tilbuddet.*

Organisering af projektet

Overordnet styregruppe (projektejerkreds)

Der er nedsat en styregruppe for den nye skole bestående af
Økonomi- og administrationschef Hardy Pedersen (formand),
Børn og Unge chef Stefan Møller Christiansen, sektionsleder
PPR, Helle Suder og kontorchef pladsanvisning og

BESLUTNINGSMEMO

planlægning Tina Degn Rasmussen. Styregruppen fungerer som projektets koordinerende organ og er besluttende i forhold til projektets økonomi, tid og projektindhold.

21. februar 2020
Side 6 af 9

Udvidet styregruppe (samarbejdsudvalg)

Til koordinering af driftsmæssige og bygningsfysiske snitflader mellem brugerne i projektet udvides styregruppen med skoleleder, dagtilbudsleder, souschef i tandplejen, repræsentant for foreningsliv og forældrerepræsentanter.

Hardy Pedersen er som styregruppeformand overordnet ansvarlig for projektet.

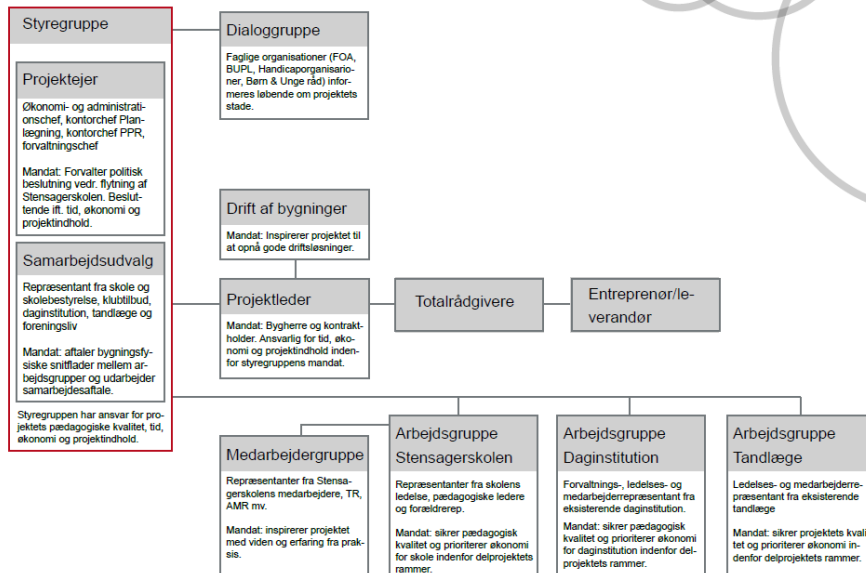
Projektet er tilrettelagt med en omfattende inddragelse af forældre, foreningslivet, ledere og medarbejdere. De faglige organisationer holdes særskilt orienteret via styregruppens formand. Forældrebestyrelsens formand er medlem af styregruppen, og hele forældrebestyrelsen følger i dialoger med skolelederen projektet, og inviteres ind til at give et forældreperspektiv på børnenes behov for en sammenhængende hverdag, en åbenhed overfor det omkringliggende samfund, understøttelse af børnenes selvhjulpethed og forældresamarbejdet. Gennem inddragelse af ledere og medarbejdere i styregruppen og i arbejdsgrupper indgår deres bidrag til at sikre at bygningen etableres i overensstemmelse med de pædagogiske vilkår for at tilbyde specialtilbud til målgruppen, herunder specialtandplejen på Tovshøjskolen. Foreningslivet er via Sport og Fritid inddraget i en arbejdsgruppe under styregruppen. På dagtilbudsområdet repræsenteres forældrene af bestyrelsesmedlem fra specialdagtilbuddet Skovbrynet. Samlet set sikrer inddragelsen at disponeringen af de fysiske rammer bedst muligt understøtter den pædagogiske praksis og organisering for pasningen og undervisningen.

Projektorganisationsplan er vedhæftet notat som bilag 3.

BESLUTNINGSMEMO

21. februar 2020
Side 7 af 9

Baggrund og formål

Byrådet godkendte den 14. august 2019 *Aftale om skoletilbuddet i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven*. Beslutningen indebærer, at der skal bygges en ny skole i Gellerup, som er klar til skoleåret 2025-2026, og en fusion af Tovshøjskolen og Ellekærskolen på Ellekærskolens matrikel fra skoleåret 2020-2021. Ellekærskolen skal således ikke dele matrikel med specialskolen Stensagerskolen, som i stedet foreslås flyttet til Tovshøjskolen.

Ved at ombygge Tovshøjskolen til Stensagerskolens elever, betyder det, at eleverne ikke skal genhuses under byggeprojektet, hvilket for målgruppen er meget afgørende. Stensagerskolens elever kommer ved denne rokade i tidssvarende rammer, hvor der er givet mulighed for at nytænke og skabe de mest optimale rammer til målgruppen.

På Tovshøjskolen er der i dag en skoletandklinik til områdets skolebørn. Tandklinikken flyttes ikke med Ellekærskolen. Der skal derfor findes en både kortsigtet og langsigtet løsning for tandkliniktilbud i området til både børnene fra Stensagerskolen, og børnene og de unge fra områdets skoler. Chefgruppen besluttede den 26. februar 2020, at der i projekteringen af 0 – 18 års tilbud på Tovshøjskolen tages højde for, at der skal være både en almen tandklinik til lokalområdets elever og en undersøgelsesklinik for Stensagerskolens elever på Tovshøjskolen.

BESLUTNINGSMEMO

21. februar 2020

Side 8 af 9

Dertil foreslås det, at der for at sikre kapacitet til at kunne imødekomme behovet for pasning til børn med særlige behov, etableres en 6-grubbers dagtilbudsafdeling til 26 børn på Tovshøjskolen. Dermed er der mulighed for at tilbyde et 0-18 års tilbud på samme adresse med mulighed for at opbygge kompetencer til den samlede målgruppe.

Den nuværende kapacitet af pasningstilbud til børn, der er berettiget til et tilbud jf. servicelovens § 32, er anvendt.

Aktuelt er der i Aarhus Kommune tilbud til denne børnegruppe i tre specialpædagogiske dagtilbud på Hestehavevej 10 i Højbjerg, Lystruplund 36 i Lystrup og Thorshavnsgade 16 i Aarhus N. De har i 2019 en samlet normering på 56 pladser. I maj 2019 er 59 pladser i brug, og der er derfor en overbelægning.

Hertil kommer, at der er i august 2019, er omkring 30 børn, som overvejes til en § 32-plads. Hvis det viser sig at nogle af disse børn bliver visiteret til en plads, er der ikke aktuelt kapacitet til dem i de eksisterende tilbud.

For fremadrettet at have kapacitet til et pasningstilbud til børn med særlige behov foreslås det, at der etableres en ny specialafdeling på Tovshøjskolen sammen med Stensagerskolen, så der etableres et 0-18 års tilbud til børn med særlige behov.

Etablering af en ny specialafdeling sammen med Stensagerskolen giver mulighed for at opbygge et specialpædagogisk miljø fra 0 – 18 år. Placering i Tovshøj vil samtidig bidrage til en geografisk fordeling af § 32-pladserne.

Det er ikke forventningen, at alle 30 børn på emnelisten visiteres til et § 32 pasningstilbud. Det foreslås at der skabes kapacitet til 26 børn med særlige behov.

I en pasningsgruppe i et alment dagtilbud bygges der til 12 børn i en vuggestuegruppe og 20 børn i en børnehavegruppe. På baggrund af analysen i bilag 3 er det vurderingen, at denne specialgruppe har behov for plads i størrelsesforholdet 1:4. Det betyder at 26 børn svarer til 2 vuggestuegrupper med 3 børn i hver og 4 børnehavegrupper med 5

BESLUTNINGSMEMO

børn i hver. Dette antal svarer til en 6 grupper dagtilbudsafdeling.

21. februar 2020
Side 9 af 9

Da behovet for flere pasningspladser til børn, der er berettiget til et tilbud jf. servicelovens § 32, er helt aktuelt foreslås det, at der som en midlertidig løsning etableres en specialafdeling med 17 pladser ved en ombygning af eksisterende pavillonbygninger på Karetmagertoften 2 i Højbjerg.

Pavillonbygningen har været udlejet til Den Private Institution Kareten, som bygger nye lokaler til erstatning for pasningspladserne i de lejede pavilloner. Børn og Unge vil ikke kunne oprette permanente pasningspladser i pavillonbygningen, da den ikke er en langtidsholdbar bygningsløsning. Det er dog muligt ved en mindre ombygning at anvende bygningen i en kortere periode til pasningspladser til børn med særlige behov.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Forslaget indebærer ikke ændringer i forhold til det politiske beslutningsgrundlag.

4. Videre proces og kommunikation

Kommunikationen og den videre proces koordineres af Planlægningsafdelingen i ØA.

Den pædagogiske vision

STENSAGERSKOLEN

INDHOLD

Indledning_Side 3

Fælles kultur

Grundlaget_Side 4

Mission

Værdier

De formelle rammer_Side 9

FN's børnekonvention

Aarhus Kommunes Børn- og Ungepolitik

Folkeskoleloven

Sammenfatning

Fagligheden_Side 10

Helhedsorienteret tilgang

Sammenfatning

Forældresamarbejdet_Side 12

Ligeværdig dialog

Forventningsafstemning

Forældrenetværk

Sammenfatning

Den moderne organisation_Side 13

Opbygning

Klassedannelser

Samarbejdet

Vidensdeling og kompetenceudvikling

Databaseret grundlag

Ledelse

Sammenfatning

Det narrative fællesskab_Side 15

Fælles identitet

Følgeskab

Autentiske narrativer

Sammenfatning

De fysiske rammer_Side 16

Fysisk tilgængelighed

Læringsrum

Fleksible rammer

Fællesskab

Teknologi

Tydighed og genkendelighed

Sansemæssigt fokus

Samarbejde og vidensdeling

Æstetiske udtryk

Sammenfatning

INDLEDNING

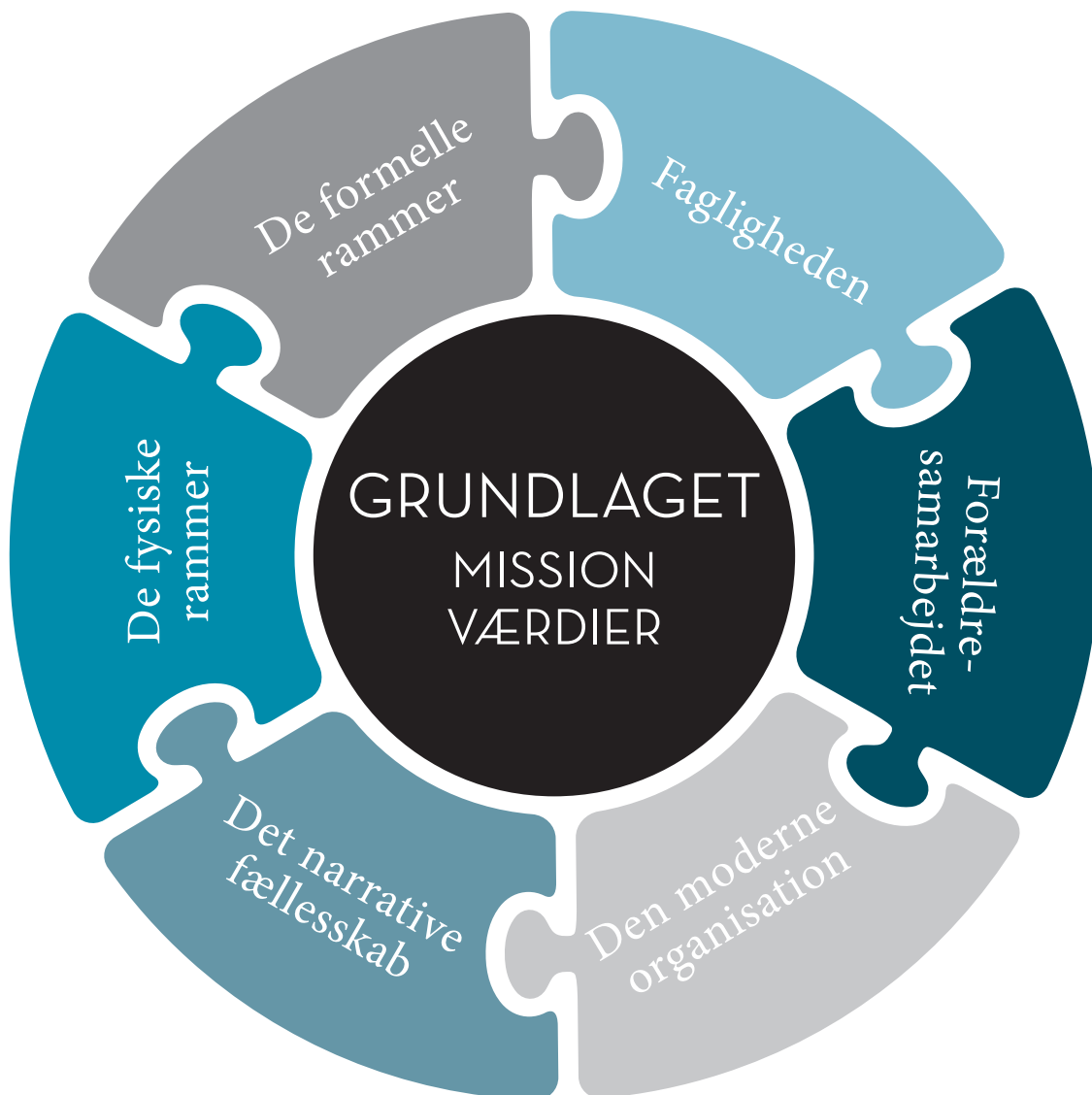
Den pædagogiske vision tager afsæt i missionen, de værdier og fagligheden i den daglig praksis, der er kendetegnende for fremtidens Stensagerskole.

Visionen skal skabe et fælles fundament for udviklingen af Stensagerskolen. Den er svaret på, hvad Stensagerskolen gerne vil kendes på – både værdimæssigt, fagligt, organisatorisk og fysisk. Visionen skal således være guideline for, hvordan elever, forældre, personale og samarbejdspartnere i samspil med hinanden skaber den bedst mulige hverdag for alle på skolen.

Fælles kultur

Den pædagogiske vision bygger også på den forståelse, at vi sammen skaber en fælles kultur, en fælles faglighed og et fælles sprog, der binder elever, forældre og personale sammen i et fagligt og socialt fællesskab. Et fællesskab der har til formål at understøtte de værdier og den mission, der er beskrevet i grundlaget.

Visionen kan illustreres således:

GRUNDLAGET

Grundlaget består af den mission, som skolen skal opfylde samt de værdier, der skal være fundamentet for udviklingen af skolens pædagogiske faglighed og organisatoriske rammer.

Alle kommende beslutninger, tiltag og aktiviteter skal i princippet kunne spejle sig i grundlaget for at sikre, at fremtidens Stensagerskole bygger på et fælles fundament.

Mission

Stensagerskolen er en specialskole i Aarhus kommune for børn og unge med store specialpædagogiske behov. Skolen rummer elever fra 0. – 10. klassetrin og tilbyder et sammenhængende skole – og fritidstilbud til og med 7.klasse. Vores kerneopgave er at styrke elevernes læring.

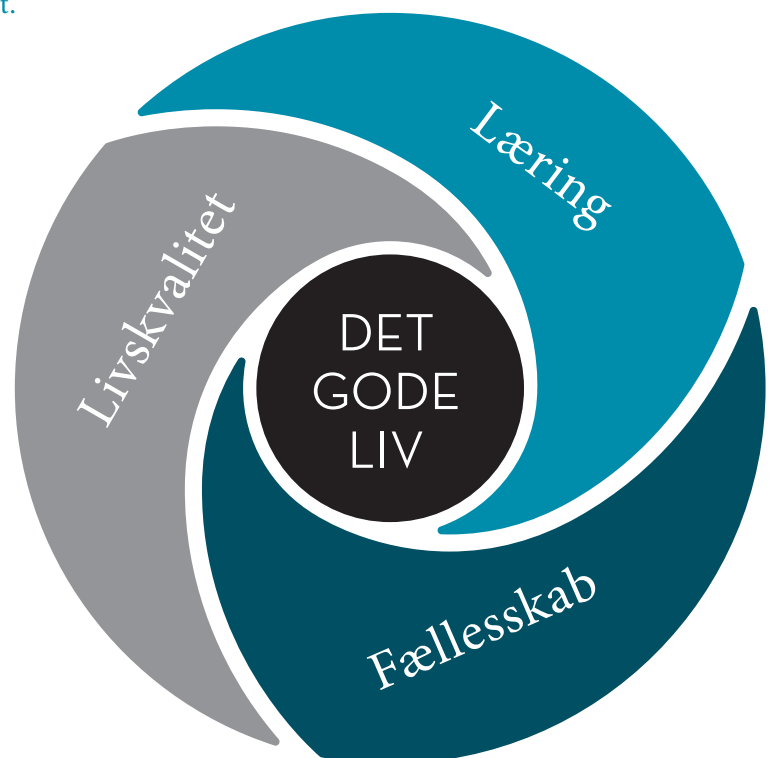
Eleverne er karakteriseret ved, at de generelt har store funktionsnedsættelser og ikke er kognitivt alderssvarende. De har derfor komplekse læringsbehov og er en særdeles differentieret målgruppe, hvor deres forudsætninger for at kunne deltage både i den faglige undervisning og i det sociale fællesskab er meget varieret.

Det giver en mangfoldighed af forskellige vilkår. Vi ønsker at tilgodese og rumme den store mangfoldighed og forskellighed i elevgruppen, så vores tilgang er, at eleverne først og fremmest er børn og unge og derfor som udgangspunkt ens – på trods af forskellige diagnoser og handicap.

Vores mission er, at Stensagerskolen skal være den bedst tænkelige skole for de elever, der visiteres hertil. Alle eleverne skal udvikle sig og lære ud fra deres individuelle forudsætninger og vi udfordrer dem, så de kan blive så dygtige, som de kan.

Værdier

Stensagerskolens værdier er bygget op omkring en kerne og tre værdier, der tilsammen udgør skolens værdier.

KERNEN: Det gode liv

Stensagerskolen er medskaber af det gode liv.

Stensagerskolens opgave er at skabe rammerne for, at eleverne får det bedste mulige liv – med de potentialer og udfordringer, de hver især har. For at understøtte det arbejder vi ud fra følgende værdier: Læring, fællesskaber og livskvalitet.

VÆRDI: Læring

Forventninger og motivation skaber læring.

Vores kerneopgave er at skabe meningsfulde betingelser for elevernes faglige læring og personlige udvikling.

Vi skaber en skole, hvor der er plads til forskellighed og individualitet, og hvor vi bidrager til elevernes dannelse og livslæring. Vi tager udgangspunkt i et ressourcesyn. Vi har tiltro og forventninger til elevernes potentielle muligheder for læring – med udgangspunkt i den enkelte elevs nærmeste udviklingszone.

Vi arbejder for at styrke elevernes faglige kompetencer, selvhjulpenhed og selvstændighed. Vi vil vække deres nysgerrighed samt udfordre deres kreativitet og fantasi, fordi det styrker deres motivation for læring og mulighed for at mestre det gode liv.

Vores ambition er at skabe en skole, der har fokus på høj faglighed, læring og personlig udvikling.

VÆRDI: Fællesskab

Fællesskaber giver muligheder for at indgå i værdifulde relationer.

Vi tror på, at alle har brug for at være sammen – også selv om de er forskellige og har særlige udfordringer. Derfor vægter vi at skabe rummelige og mangfoldige miljøer, der er præget af empati, nærvær og gensidig respekt.

Vi arbejder relationsorienteret, fordi det er vigtigt for alle at lære at indgå i relationer og fællesskaber og skabe venskaber. Derfor styrker vi elevernes muligheder for at opleve deltagelse, samhørighed og ligeværdighed, så de hver især bliver set, hørt og lyttet til. Det skal give dem oplevelser af fællesskabets styrke og forebygge social isolation.

Vores ambition er, at eleverne er i stand til at indgå i meningsfulde fællesskaber, hvor de trives og udvikler sig.

VÆRDI: Livskvalitet

Mestring, selvstændighed og selvhjulpethed er med til at skabe øget livskvalitet.

Vi arbejder for at skabe de bedste mulige forudsætninger for, at eleverne oplever livsglæde og livskvalitet. Vi tror på, at det er med til at give dem succeser i hverdagen, som styrker deres selvtillid og selvværd.

Vi har fokus på, hvordan vi på en meningsfuld og respektfuld måde kan møde og inddrage eleverne og give dem med- og selvbestemmelse i det omfang, det fremmer deres trivsel og udvikling. Det handler blandt andet om at give dem ansvar, valgmuligheder og indflydelse på deres hverdag. Det øger desuden deres muligheder for at kunne begå sig i samfundet.

Vores ambition er, at Stensagerskolen er med til at give eleverne en værdifuld og udviklende hverdag med gode fremtidsperspektiver.

DE FORMELLE RAMMER

De formelle rammer danner det lovmæssige grundlag for Stensagerskolens virke i dagligdagen. Al undervisning og aktivitet på skolen bygger på dette lovgivningsmæssige grundlag.

FN's børnekonvention

De formelle rammer for Stensagerskolen tager udgangspunkt i FN's børnekonvention.

Konventionens artikel 2 fastslår, at børn med handicap har samme rettigheder som alle andre børn, og at konventionen skal beskytte børn mod alle former for diskrimination.

Artikel 23 understreger, at børn med handicap har ret til at modtage undervisning, uddannelse, sundhedspleje, muligheder for fritidsadspredelse og forberedelse til voksenlivet på en måde, der bedst muligt fremmer deres personlige udvikling og styrker deres aktive deltagelse i samfundslivet.

Aarhus Kommunes Børn- og Ungepolitik

Børnekonventionen er yderligere omsat og udtrykt i Aarhus Kommunes vision og værdigrundlag, der er indeholdt i kommunens lovpligtige Børn- og Ungepolitik. Politikken er en værdimæssig paraply, som omfatter alle tilbud, indsatser, særlige strategier og handleplaner for børn og unge i Aarhus.

Børn- og Ungepolitikken er indarbejdet i Stensagerskolens pædagogiske vision.

Folkeskoleloven

Stensagerskolen er en specialskole for børn og unge med store specialpædagogiske behov, som lovgivningsmæssigt hører under folkeskolelovens rammer. Skolen er oprettet i henhold til folkeskolelovens § 20, stk. 2. Den siger, at kommunalbestyrelsen er pligtig til at sørge for specialundervisning og anden pædagogisk bistand til børn og unge, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte.

Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand er desuden udstedt i bekendtgørelse nr. 693 fra 2014. Den beskriver, hvad specialundervisningen og den specialpædagogiske bistand er omfattet af. Dette er yderligere uddybet i vejledning nr. 11056 fra 2015.

Undervisning og aktiviteter på Stensagerskolen består overordnet af koblingen mellem hensynet til elevernes særlige forudsætninger og hensynet til elevernes ret til at udvikle sig fagligt, socialt og personligt.

Sammenfatning

I forhold til de formelle rammer er Stensagerskolens opgave at give eleverne kundskaber og færdigheder, der fremmer deres muligheder for faglig læring, personlig udvikling og aktiv deltagelse i samfundslivet.

FAGLIGHEDEN

Udgangspunktet for vores faglighed er, at vi underviser eleverne inden for de beskrevne formelle rammer. Det er vores faglige vision, at alle elever skal deltage i meningsfuld undervisning og aktiviteter med afsæt i børnehaveklassens kompetenceområder og Folkeskolens fagrække.

Stensagerskolens ambition er, at al undervisning og aktivitet tilpasses elevgruppens forudsætninger. Derfor bygger vores faglighed på, at vi er en specialskole, der i høj grad også forbinder elevernes sociale og personlige udvikling med aktiviteter og undervisning i fag. Vi arbejder med tydelige læringsmål for alle elever. Visionen er, at forældre, personale og eleven så vidt muligt arbejder tæt sammen om læringen og synligheden af elevens progression.

Undervisning og aktiviteter tager udgangspunkt i, at vi skaber rummelige og fleksible læringsmiljøer og -situationer, der både understøtter store og små fællesskaber samt den enkelte elevs individuelle behov.

Visionen er, at skoledagen er kendetegnet ved en høj grad af struktur og genkendelighed for eleverne med tydelige voksne med rolig udstråling.

Vi anvender differentierede og varierede læringsformer, understøttende læringsaktiviteter, praktiske og anvendelsesorienterede undervisningsformer samt bevægelse i løbet af skoledagen. Alle er væsentlige elementer i at tilpasse skolens kerneopgave til eleverne.

Kvaliteten af vores faglighed viser sig i en helhedsorienteret tilgang, som både kommer til udtryk i vores forståelse af eleverne, omgivelserne og relationerne samt i vores måde at arbejde på.

Helhedsorienteret tilgang

Vores faglighed er først og fremmest funderet i en helhedsorienteret tilgang. Vi skaber et helhedsorienteret læringsmiljø, hvor vi kontinuerligt afprøver, vurderer og tilpasser undervisningen til de særlige forudsætninger, som eleverne har. Det kan illustreres således:

HELHEDS-ORIENTERET TILGANG

Elevernes forudsætninger

Fællesskaber

Relationer

Omgivelser

Læringsmål

Progression

Samarbejde

Refleksion

Systematik

Brug af data

Analyse

Hypoteser

Teoretisk viden

Erfaringsbaseret viden

Vores faglige vision handler om evnen til at skabe systematiske og refleksive processer, hvor fagligheden bliver formet ud fra den kontekst, den skal indgå i. Derfor arbejder vi i høj grad ud fra en erfaringsbaseret viden om, hvad der virker bedst for eleverne og supplerer det med en teoribaseret viden.

Vi ønsker, at tavs viden og intuition bliver til synlig viden, der kan deles og kvalificeres. Derfor vil vi bruge data som anledning til analyse og nye handlinger. Det er med til at sikre, at vi kan uddrage det bedste ud fra de to tilgange til viden. Det betyder, at kan vi skabe læringsrum og - situationer, der er tilpasset elevernes forudsætninger samtidig med, at vi bygger på forskningsbaseret viden. Det kvalificerer fagligheden.

Sammenfatning

Vores faglige vision er med til at skabe et helhedsorienteret fundament, som giver en fælles faglig ramme at arbejde ud fra.

Vores faglige vision bygger på, at vi:

- Skaber meningsfuld undervisning og aktiviteter med afsæt i børnehaveklassens kompetenceområder og fagrækken for alle elever.
- Skaber rummelige og fleksible læringsmiljøer, der både understøtter store og små fællesskaber samt den enkelte elevs individuelle behov.
- Arbejder ud fra en helhedsorienteret tilgang, der bygger på systematiske og refleksive kompetencer med afsæt i elevernes forudsætninger.
- Arbejder ud fra erfaringsbaseret viden kombineret med vidensbaseret teori og forskning.
- Opstiller hypoteser, afprøver i praksis og evaluerer forløbene.

På den måde skaber vi en fælles retning, et fælles sprog og en fælles kultur, som bliver kendetegnende for fremtidens Stensagerskole.

FORÆLDRESAMARBEJDET

Vi ser forældrene som vigtige samarbejdspartnere i forhold til at understøtte skolens pædagogiske vision.

Ligeværdig dialog

Vores mål er, at forældrene deltager aktivt i et samarbejde, der er præget af en ligeværdig og anerkendende dialog. Vi er nysgerrige på hinandens holdninger, oplevelser og perspektiver på, hvordan vi sammen skaber den bedst mulige skole.

Forventningsafstemning

Vi ser forældrene som medspillere i hele forløbet omkring eleverne. Vi tror på, at et forpligtende samarbejde kan være med til at understøtte børnenes læring, udvikling og trivsel.

Derfor arbejder vi målrettet på at afstemme de gensidige forventninger til hinanden således, at det er tydeligt, hvilket ansvar og hvilke opgaver, vi som skole varetager – og hvilket ansvar og hvilke opgaver, der påhviler forældrene. Denne tydelighed understøtter det gode samarbejde mellem forældrene og skolen.

Forældrenetværk

For at styrke netværket opfordrer vi forældrene til at indgå i et netværk med hinanden, hvor de kan lave aktiviteter sammen, udveksle erfaringer og få kendskab til hinanden og hinandens børn.

Desuden vil vi åbne op for, at forældrene kan bruge skolens fysiske rammer og lokaler til at lave aktiviteter og afholde begivenheder om aftenen eller i weekender. Det vil understøtte inddragelsen og være med til at skabe en ny fællesskabskultur på skolen.

Sammenfatning

Forældresamarbejdet er en vigtig ressource i udviklingen af fremtidens Stensagerskole. Vores vision er, at forældrene deltager aktivt i et samarbejde, der skaber de bedst mulige betingelser for, at børnene bliver så dygtige, som de kan.

DEN MODERNE ORGANISATION

Vores vision er, at vi vil opbygge en moderne organisation, der skal understøtte, at det lykkes for os at omsætte missionen, værdierne og fagligheden i det daglige arbejde på skolen.

Vores udgangspunkt er, at ingen hverken kan eller skal løse sin opgave alene. Vi udvikler en organisation, hvor vi løser opgaverne i fællesskaber således, at ingen føler sig alene med sine opgaver.

Vores vision er, at der bliver en høj grad af medindflydelse og inddragelse af medarbejderne i udviklingen af den moderne organisation. Vi ønsker at skabe en transparent organisation, hvor medarbejderne har mod på og lyst til at give ledelsen et aktivt med- og modspil, fordi det er via den åbne og direkte dialog, at vi sammen udvikler organisationen bedst muligt.

Vores mål er at skabe en sammenhængende organisation. Den skal være med til at sikre, at vi er én fælles skole med fælles værdier og overordnede mål, som sætter retningen for arbejdet på skolen - med udgangspunkt i de elever og medarbejdere, som skolen består af.

Opbygning

Aldersopdelingen er det bærende princip for opbygningen af skolens tre afdelinger:

- Indskoling
- Mellemtrin
- Udskoling

Vi skaber fælles traditioner, kultur og læringsmiljøer med afsæt i de tre afdelinger. Målet er at skabe relationer og styrke fællesskaber både for eleverne og forældrene – også efter eleverne har forladt Stensagerskolen. Aldersvarende læringsmiljøer skaber mulighed for, at skolens elever spejler sig i hinanden, lærer af hinanden og kan få konkrete forestillinger om deres egen udvikling og fremtid.

Opbygningen i de tre afdelinger understøttes af, at personalet som udgangspunkt er tilknyttet én af afdelingerne. Det er medvirkende til at skabe trygge og genkendelige rammer, som fremmer stærke og tydelige traditioner, kulturer og læringsmiljøer for skolens elever.

Klassedannelser

Klassedannelser er et andet bærende element i organisationen. Vi vægter højt, at der bliver skabt læringsmiljøer, der understøtter såvel relationer, sociale fællesskaber som faglige mål.

Klassedannelserne skal sikre, at alle skolens elever får det bedst mulige udgangspunkt for læring og udvikling. Dette gør vi bedst ved bredt sammensatte klasser, der giver mulighed for funktionsopdelte og differentierede læringsmiljøer klasserne imellem.

Målet er, at klassedannelsen og elevfordelingen skal være med til at skabe tætte fællesskaber, hvor eleverne kan være i en tryk og stressfri atmosfære samtidig med, at de får mulighed for at danne relationer med hinanden og udvikle sig både fagligt og personligt.

Samarbejde

Skolens organisatoriske ramme og medarbejdernes adfærd skal være med til at styrke samarbejdet og understøtte den tværfaglige indsats omkring eleverne.

Samarbejdet bygger på dialog og refleksioner, fordi det er i samspillet med hinanden, at fagligheden udvikler sig. Klasserne organiseres i enheder med to til tre klasser. Disse enheder er forpligtigede på at styrke en tværfaglig og helhedsorienteret indsats, der tager udgangspunkt i de aktuelle klasser.

Medarbejderne sætter hinandens forskellige faglige og personlige styrker i spil for at optimere

fagligheden og skabe de mest kvalificerede undervisningstilbud til eleverne. Det er afgørende, at medarbejderne arbejder organiseret og systematisk. De enkelte enheder skal definere deres specifikke ansvarsområder samtidig med, at medarbejdernes indbyrdes roller og opgavefordeling skal være aftalt således, at de har mest mulig fokus på det faglige indhold i deres fælles tid.

Enhederne er desuden forpligtede på at planlægge, udnytte og fordele ressourcer på sådan måde, at det skaber en sammenhængende og stabil hverdag for alle.

Organiseringen af samarbejdet er en væsentlig faktor for elevernes trykthed, trivsel og udvikling. Jo bedre fungerende samarbejde – jo mere trivsel og glæde for både elever og personale.

Vidensdeling og kompetenceudvikling

Vi skaber en organisation, hvor vores faglighed bygger på erfaringsbaseret viden suppleret med teoribaseret viden. Derfor er vidensdeling et vigtigt fagligt værktøj for vores organisation.

Vi skaber en kultur, hvor vi bruger hinandens viden og erfaringer på tværs af hele huset således, at vi kan optimere kvaliteten af fagligheden ud fra de eksisterende ressourcer. Skolen er kendetegnet ved, at vi har en høj specialiseret viden om specialpædagogik – og det er den viden, vi skal sætte i spil og bruge til at skabe gensidig inspiration og motivation samt styrke kvaliteten af vores specialpædagogiske arbejde.

Samtidig vil vi have fokus på, hvor vi har behov for yderligere videns- og kompetenceudvikling inden for de forskellige specifikke fagområder, vi arbejder med.

Databaseret grundlag

Vi skaber et databaseret grundlag for den måde, vi udvikler vores organisation på. Det er afgørende, at vi har en systematisk og veldokumenteret viden om, hvordan organisationen fungerer. Ved systematisk at indsamle data om vores måde at arbejde på, kan vi sætte ord på den erfaringsbaserede viden, den tavse viden, og den intuition, der er en vigtig del af vores faglighed.

De indsamlede data giver de enkelte team en ny viden, de kan bruge til at analysere og reflektere over deres praksis samt skabe nye handlinger ud fra. Det databaserede grundlag bliver således et aktivt redskab i organisationen til at prioritere opgaver, målrette faglig indsats og dele viden.

Ledelse

Ledelsesteamets væsentligste rolle er at sikre, at organisationen understøtter den pædagogiske vision for Stensagerskolen. Det er ledelsesteamets opgave at skabe et aktivt følgeskab blandt medarbejderne i den retning, skolen udvikler sig. Ledelsen har en særlig opgave ift. at prioritere, konkretisere og kommunikere, så forventninger til handlinger og adfærd fremstår tydeligt for medarbejderne.

Ledelsesteamet er forpligtiget på at være rollemodeller for de øvrige medarbejdere ved at gå foran og vise den fælles vej på alle niveauer i organisationen.

Sammenfatning

Stensagerskolen skal have en tydelig profil – både indadtil og udadtil. Det skal være klart for alle interesserede, hvad Stensagerskolen står for, og hvordan vi arbejder fagligt og organisatorisk med at efterleve vores værdier i praksis.

Vores vision er, at alle aktører på og omkring skolen bliver ambassadører for skolen. Det gælder både elever, forældre, medarbejdere og samarbejdspartnere. Det kan være med til at skabe en fælles identitet og en sammenhængskraft, som har en positiv effekt for hele skolens udvikling.

DET NARRATIVE FÆLLESSKAB

Visionen for det narrative fællesskab er at skabe nye fortællinger om fremtidens Stensagerskole, der understøtter og er medskaber af vores fælles værdier, mission og faglige mål.

Fælles identitet

Det narrative fællesskab er med til at skabe et sammenhængende billede af hele organisationen, sådan som vi gerne vil have, at andre oplever Stensagerskolen. Ved at arbejde målrettet med narrativer skaber vi en fælles forståelse af, hvad der er kendetegnende ved Stensagerskolen og dermed får vi opbygget en fælles identitet.

Narrativerne er medvirkende til at vise, at vi er en del af den samme organisation. At vi har fælles mål. At vi trækker i samme retning. At vi har tillid til hinanden. At vi i fællesskab arbejder på at nå vores mål. Det opbygger vores sociale kapital.

Følgeskab

Arbejdet med narrativer bygger på deltagelse. Det er via inddragelse af aktørerne, at narrativerne bliver skabt. Det gælder både elever, forældre og medarbejdere. Det er deres historier om, hvordan de oplever hverdagen på Stensagerskolen, som det narrative fællesskab bygger på. Uden deres aktive deltagelse er der ingen narrativer. Og uden narrativer kommer der ikke et følgeskab.

Autentiske narrativer

Vi skal skabe nye fortællinger om Stensagerskolen. Men samtidig skal vi også være opmærksomme på vigtigheden af at anerkende de svære ting, der er i hverdagen. Man ændrer ikke grundlæggende på forholdene ved at skabe nye narrativer. Som medarbejder har man brug for at blive mødt i de udfordringer og problemstillinger, man oplever i hverdagen. Man har brug for at blive anerkendt. Hvis man ikke gør det, så bliver det svært at skabe

nye fortællinger, fordi de vil blive oplevet som utroværdige - og dermed mister de deres værdi og betydning.

De autentiske narrativer er de fortællinger, som afspejler den oplevede virkelighed med de udfordringer, der ligger i den. Autentiske narrativer er med til at skabe stærke fællesskaber, fordi de er kimen til forandringer. Det er her, vi skaber de forandringer, der skal omsætte værdier, mission og faglighed i en ny praksis – og dermed skaber vi nye narrativer om Stensagerskolen.

Sammenfatning

Vores vision er, at det narrative fællesskab skal være drivkraften i den forandringsproces, som skal være med til at definere og skabe den fælles identitet, forståelse og retning, som bliver kendetegnende for fremtidens Stensagerskole.

Det narrative fællesskab bliver således et bærende element i videreudviklingen af vores kultur.

DE FYSISKE RAMMER

De fysiske rammer har en afgørende betydning for, at Stensagerskolen kan leve op til sin pædagogiske vision om at være medskabere af det gode liv.

Det er vores vision, at de fysiske rammer bliver tidssvarende såvel pædagogisk som arbejdsmiljømæssigt - og med Stensagerskolens elevgruppe fordrer det plads. Plads til og omkring eleverne. Plads til medarbejderne, når de skal støtte og guide eleverne og plads til hjælpemidler og materialer.

Fysisk tilgængelighed

Eleverne er i centrum og skal have oplevelsen af ligeværd. Derfor skal de fysiske rammer være indrettet således, at de understøtter deres selvhjulpethed og selvstændighed. Det betyder, at eleverne skal have mulighed for at kunne finde rundt og have frihed til at kunne bevæge sig sikkert og trygt på skolens areal. Det gælder både indendørs og udendørs.

Læringsrum

Elevgruppen fordrer, at der skal tænkes bredt i forhold til læringsrum og faglokaler – både ude og inde. Læringsrum og faglokaler skal placeres på en sådan måde, at de er tilgængelige for eleverne. Denne fysiske tilgængelighed er med til at styrke elevernes selvhjulpethed.

Fleksible rammer

Vores pædagogiske vision bygger på et bredt og differentieret læringsbegreb, hvor der er behov for at kunne udfolde sig i de mange forskellige læringsmiljøer, der bliver skabt i enhederne. Derfor kræver det nogle fleksible rammer, der kan tilpasses efter elevernes mange forskelligartede behov.

Fællesskab

Fællesskabet er et bærende element i den pædagogiske vision. Det betyder, at det er vigtigt, at de fysiske rammer understøtter, at vi kan etablere forskellige former for både store og små fællesskaber, hvor eleverne får mulighed for at

indgå i relationer med hinanden – uden stress. Der skal tages særligt hensyn til de elever, der kan være svære at flytte fra deres vanter og trygge fysiske rammer.

Teknologi

Vi vil inddrage teknologiske løsninger i det omfang, at de er med til at understøtte elevernes muligheder for læring og udvikling. Samtidig er vi opmærksomme på, at teknologiske løsninger skal være brugbare og holdbare således, at de reelt fungerer i praksis.

Tydighed og genkendelighed

De fysiske rammer skal understøtte elevgruppens store behov for tydelighed og genkendelighed. De fysiske rammer skal være guidende og anvisende i form og indretning for såvel elever som voksne. Det er fremmende for læring og selvhjulpethed, hvis daglige rutiner og arbejdsgange glider nemmest muligt.

Sanssemæssigt fokus

De sanssemæssige indtryk har stor betydning for, hvordan eleverne oplever deres hverdag på skolen. Derfor skal der være mulighed for at skabe sanssemæssige variationer, så vi både kan stimulere og skærme efter behov. De fysiske rammer i forhold til lyd, lys, farver og taktile stimulation skal derfor indrettes således at de støtter op om elevernes særlige sanssemæssige forudsætninger.

Samarbejde og vidensdeling

De fysiske rammer er væsentlige for, at den pædagogiske vision for klassedannelse og samarbejde på tværs af flere klasser kan lykkes.

Det er derudover afgørende, at medarbejderne kan mødes og forberede sig, så det styrker samarbejdet, og vidensdeling i klasser og på tværs af skolen. De fysiske rammer skal rumme mulighed for at kunne mødes i såvel mindre som større grupper i elevfri zoner.

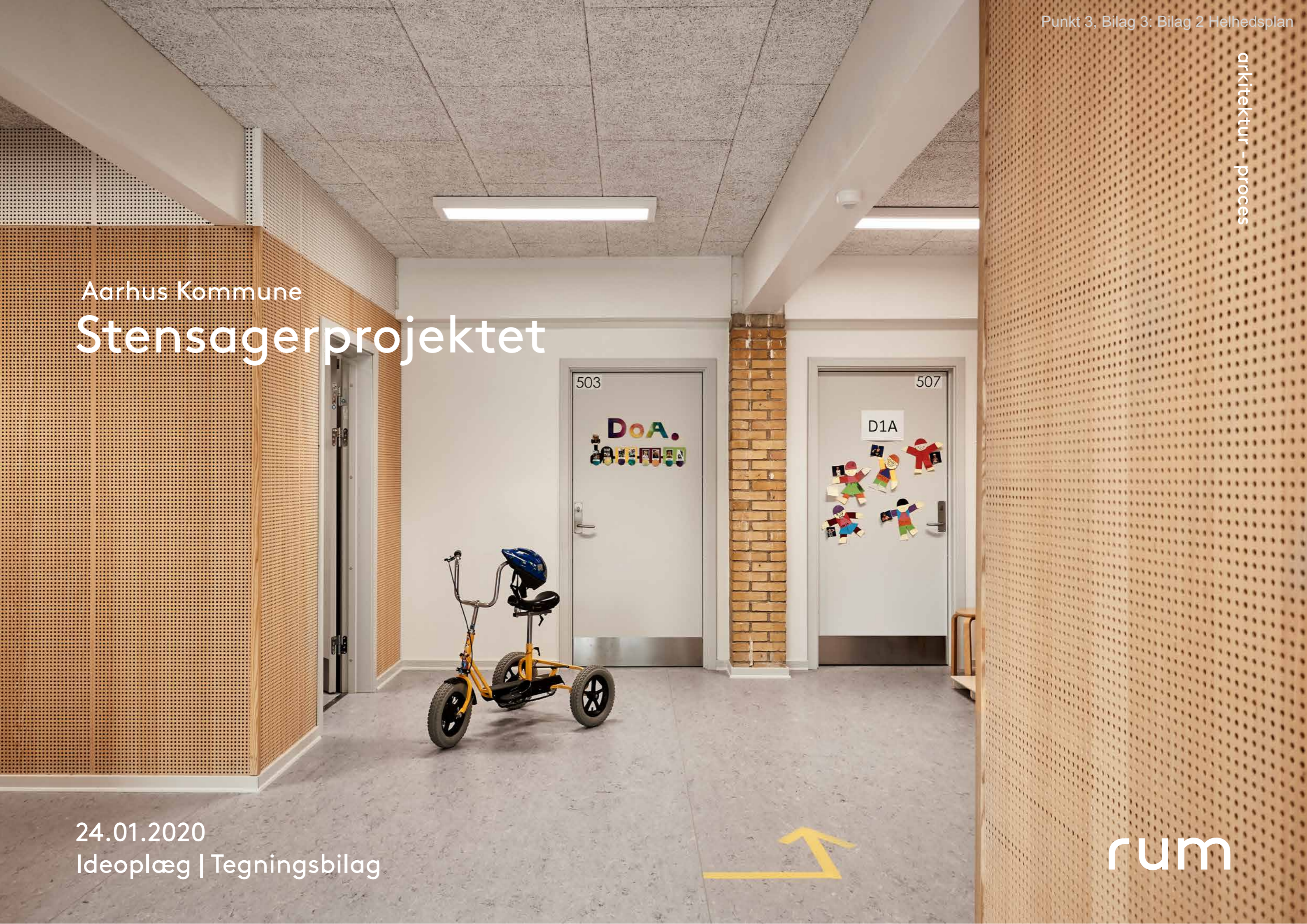
Æstetiske udtryk

De æstetiske udtryk har også stor betydning for, hvordan elever og personale trives i hverdagen. Skolen skal være et rart og behageligt sted at opholde sig samtidig med, at der skal være den nødvendige sikkerhed for eleverne.

Sammenfatning

Indretningen af de fysiske rammer er en meget vigtig faktor i forhold til, hvordan vi arbejder med at opfylde vores pædagogiske vision. Derfor er målet, at vores fysiske rammer er tilgængelige og understøtter elevernes mulighed for læring, udvikling og deltagelse i fællesskaber.

Aarhus Kommune
Stensagerprojektet

24.01.2020
Ideoplæg | Tegningsbilag

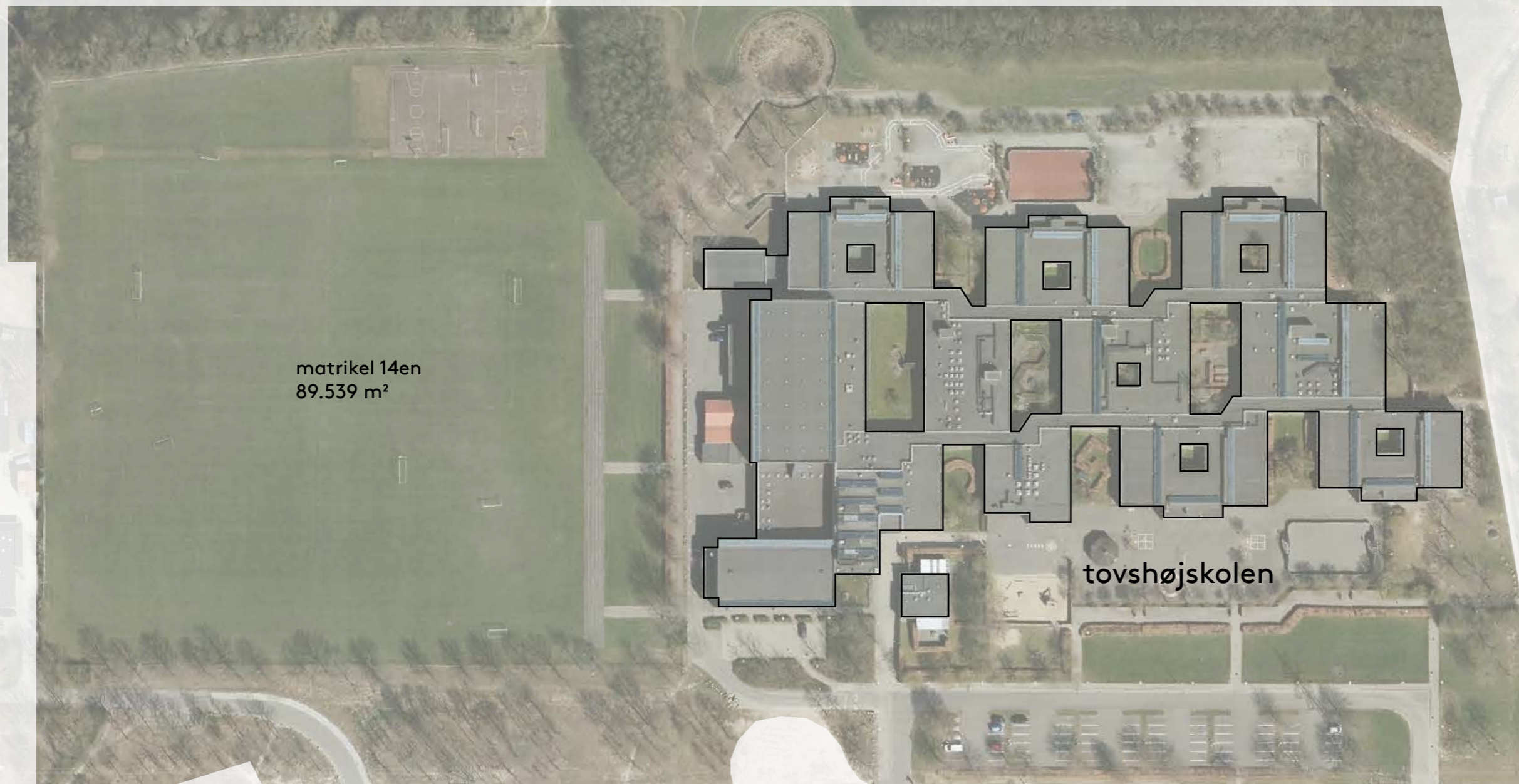
rum

Tovshøjskolen

Birdview - eksisterende forhold og omgivelser

skjoldhøjken

hasle bakker

matrikel 14en
89.539 m²

dagtilbud lenesvej

tovshøjskolen

janesvej

butiksområde

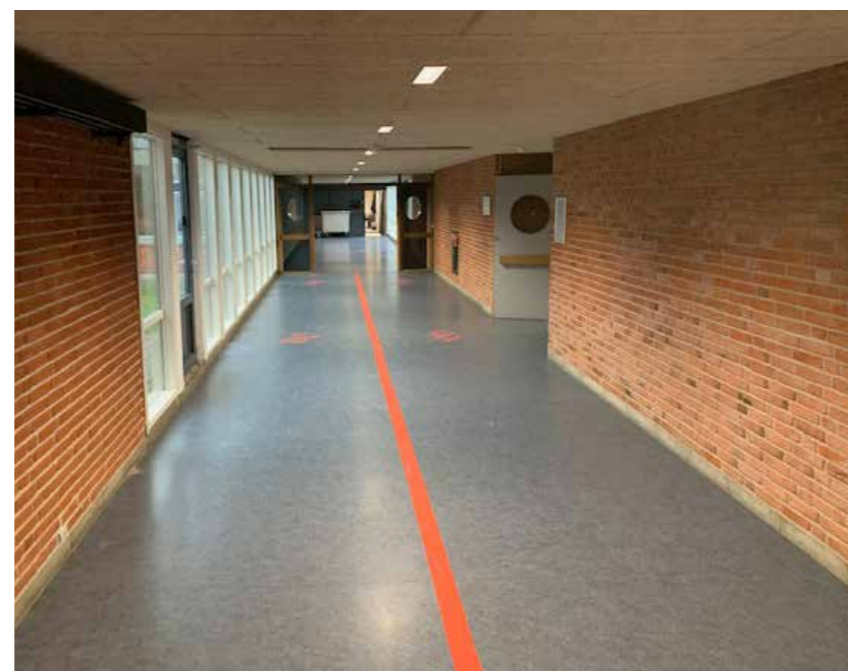
toveshøj

Tovshøjskolen

Udvalgte billeder fra besigtigelse

Klyngestruktur

Brede gange med godt dagslys og kontakt til uderummene

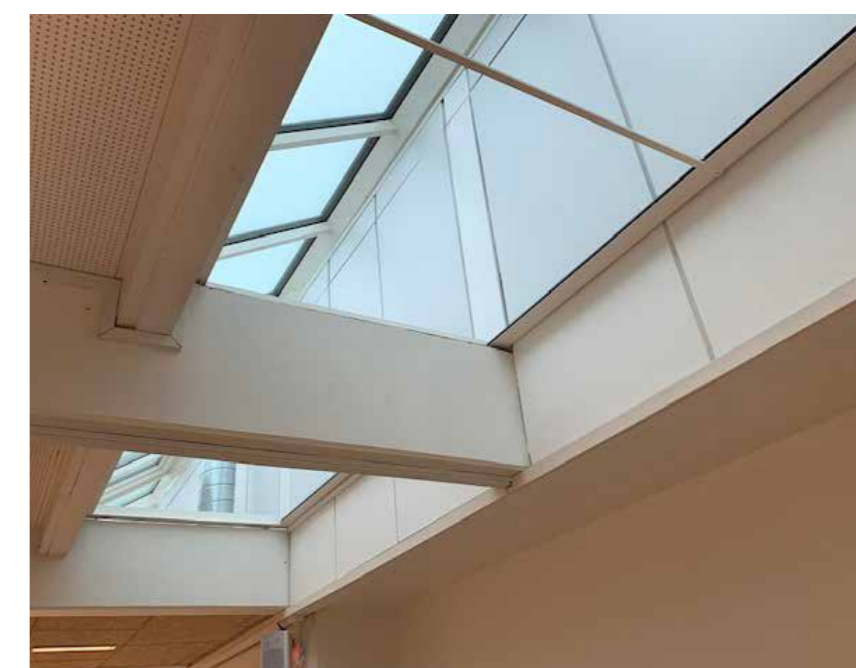
Regulære, velbelyste lokaler med god loftshøjde

Idrætsfaciliteter

Større samlings- og funktionsrum

Godt dagslys, højt til loftet og god teknisk kvalitet

Tovshøjskolen

Udvalgte billeder fra besigtigelse

Ankomst og parkering

Grønne omgivelser og bevægelig topografi

De mindste grønnegårde - én i hver bygningsklynge

Grønne uderum mellem bygningsklyngerne

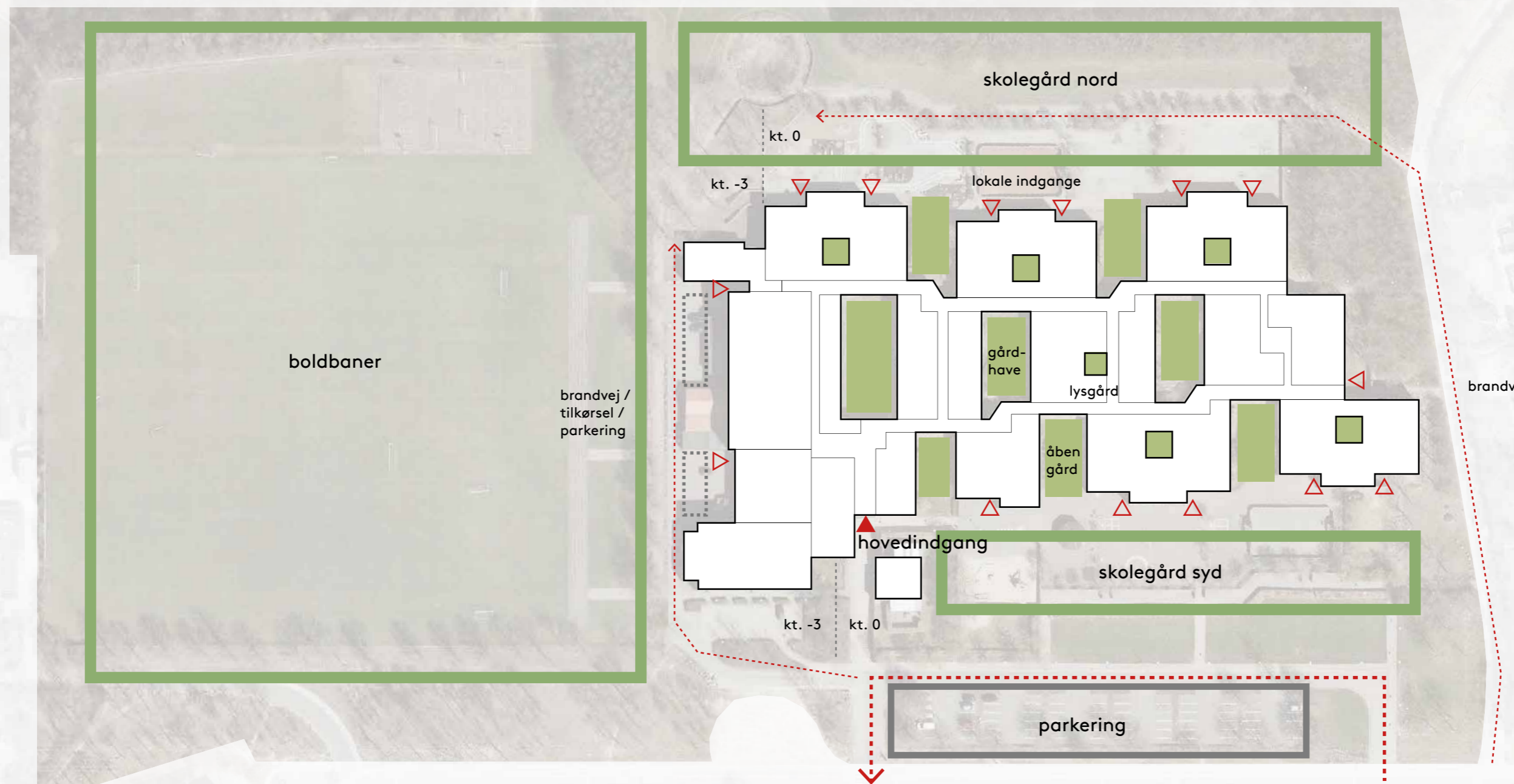
Store indre atriumgårde - flere med rum-i-rum

Klassiske skolegårdsarealer med legeudstyr

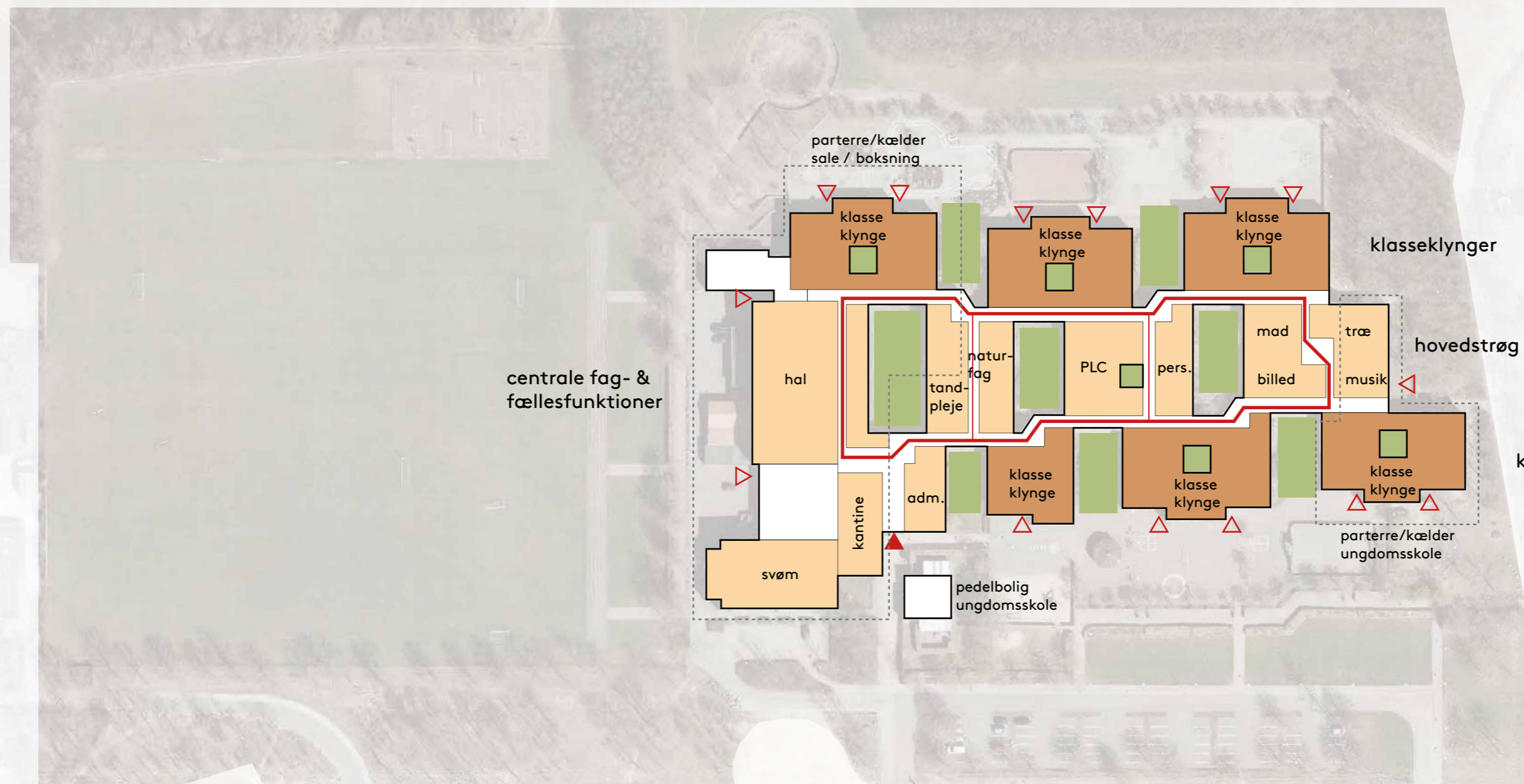
Uderum og ankomstveje

Eksisterende forhold

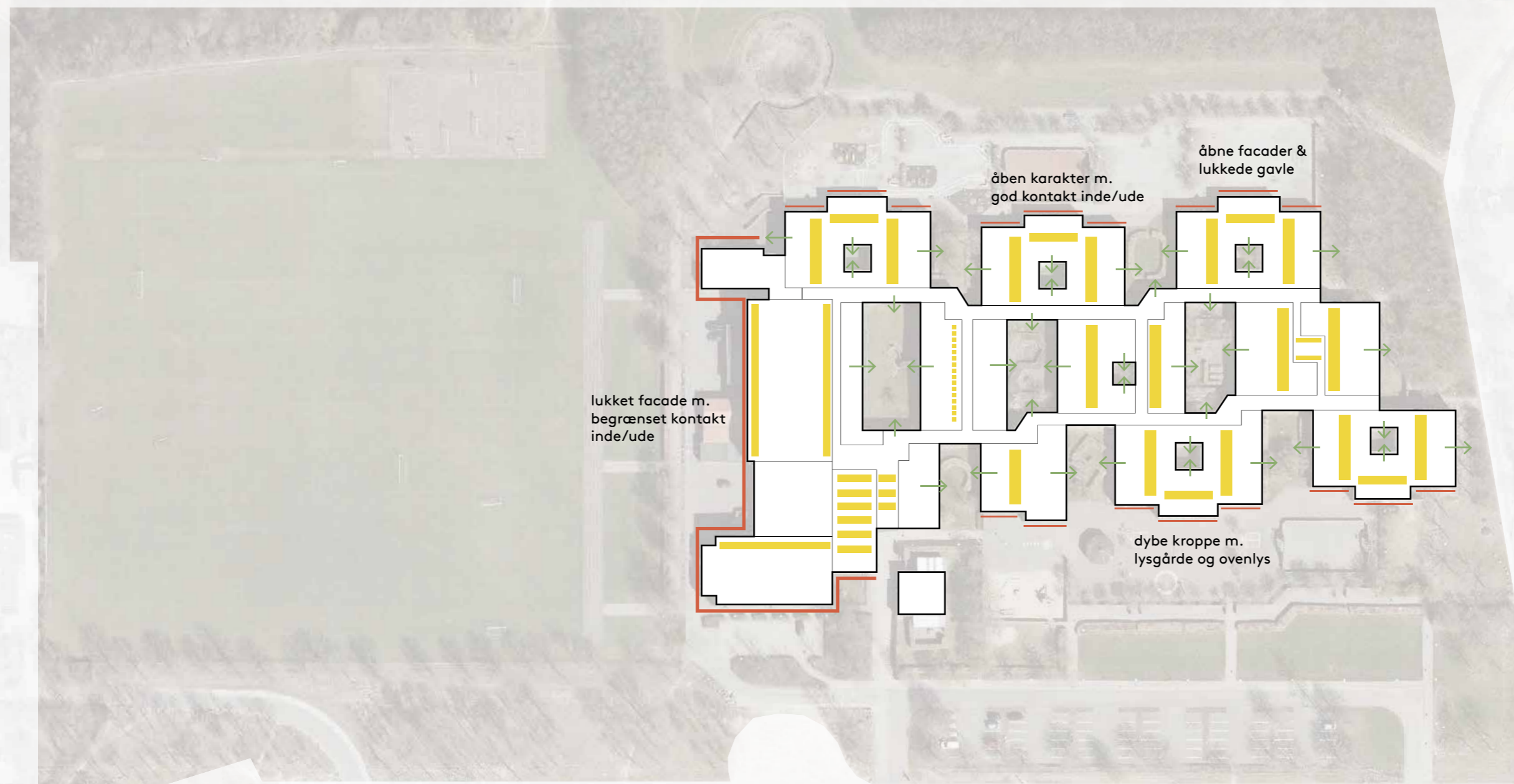
Klasseklynger og centrale fag- og fælles faciliteter

Eksisterende forhold

Ude-indekontakt / dagslys

Eksisterende forhold

lukket facade m.
begrænset kontakt
inde/ude

åben karakter m.
god kontakt inde/ude

åbne facader &
lukkede gavle

dybe kroppe m.
lysgårde og ovenlys

Øvrige brugere på Tovshøjskolen

Eksisterende forhold

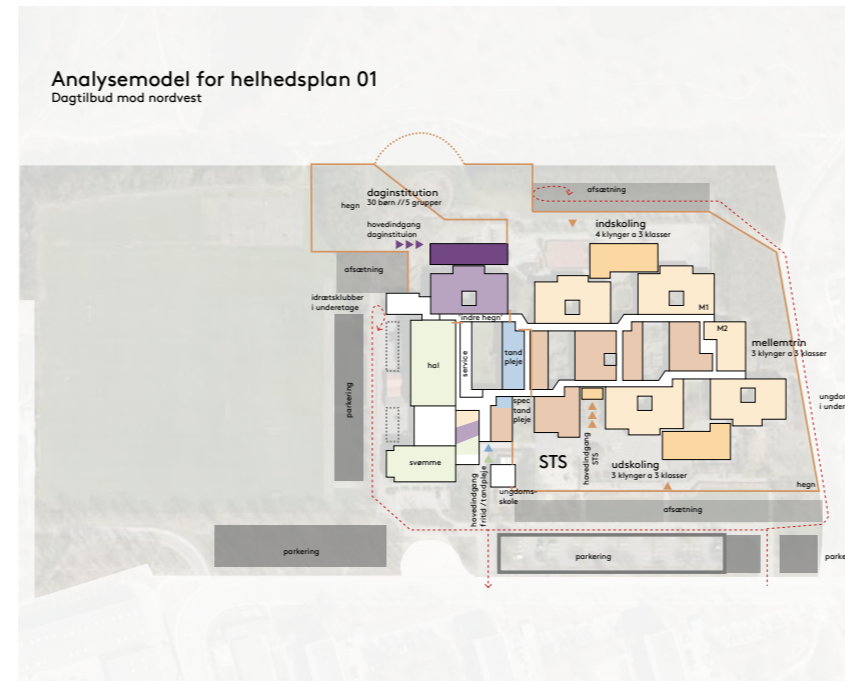
Analysemodeller

Flow og organisering

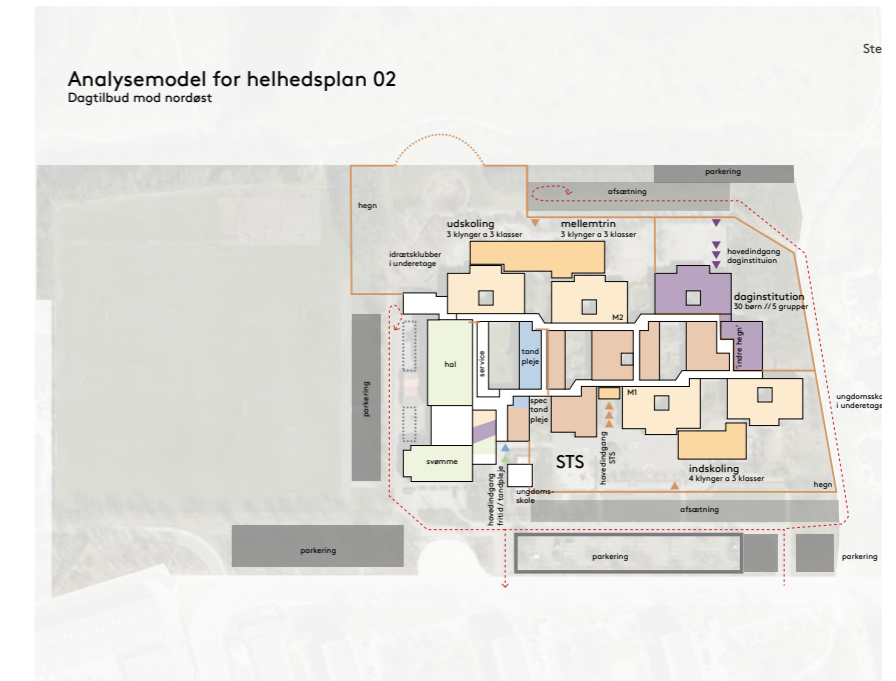
Under udarbejdelse af ideoplæg er der udarbejdet en række overordnede analysemodeller for at belyse muligheder for organisering og flow på bygningsniveau samt grunden som helhed.

Placering af dagsinstitution, intern sammenhæng og flow i Stensagerskolen og adgang til tandklinik og idrætsfaciliteter har været afgørende 'brikker' for fastlæggelse af den optimale overordnede organisering af bygning og udearealer.

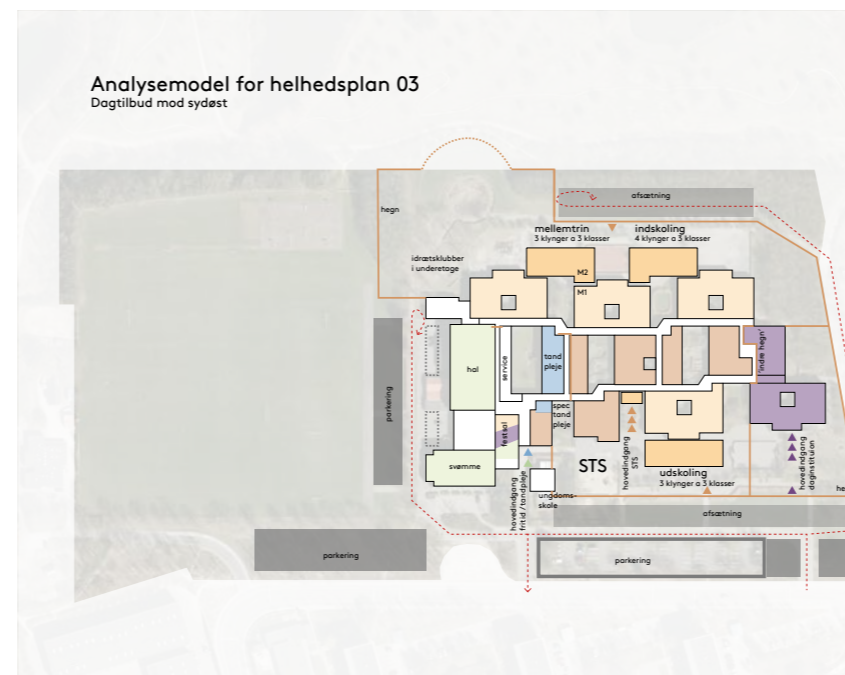
I processen er en overordnet disponering med afsæt i analysemodel 01, med dagtilbud placeret mod nordvest, fundet mest optimal og har dannet grundlag for den videre bearbejdning af projektet.

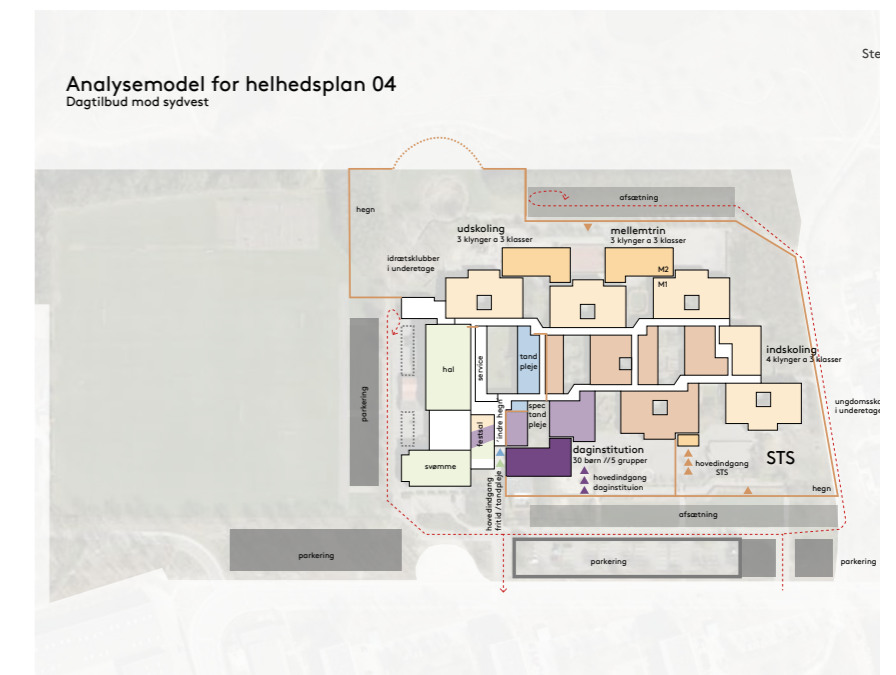
Analysemodel 01 - dagtilbud mod nordvest

Analysemodel 02 - dagtilbud mod nordøst

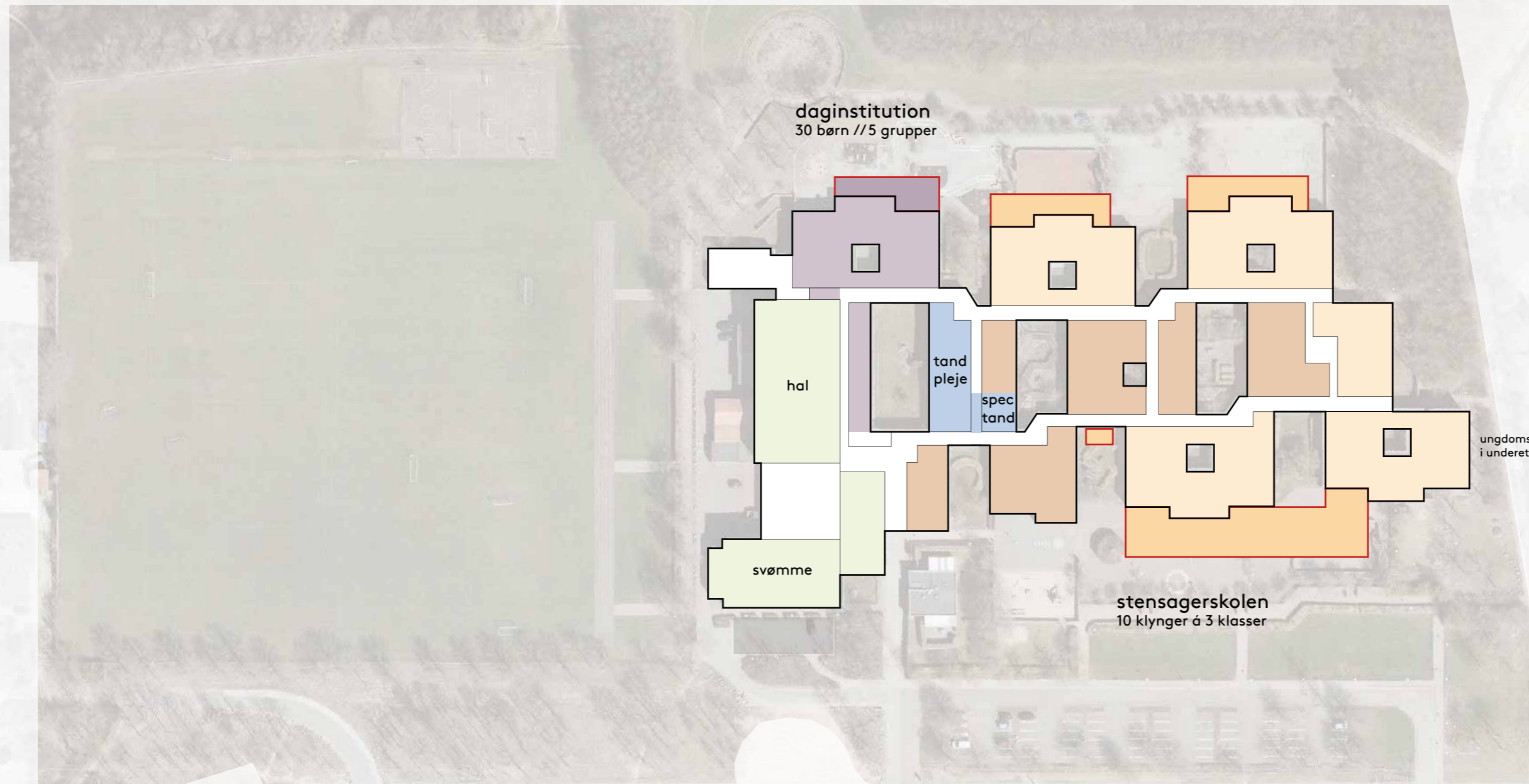

Analysemodel 03 - dagtilbud mod sydøst

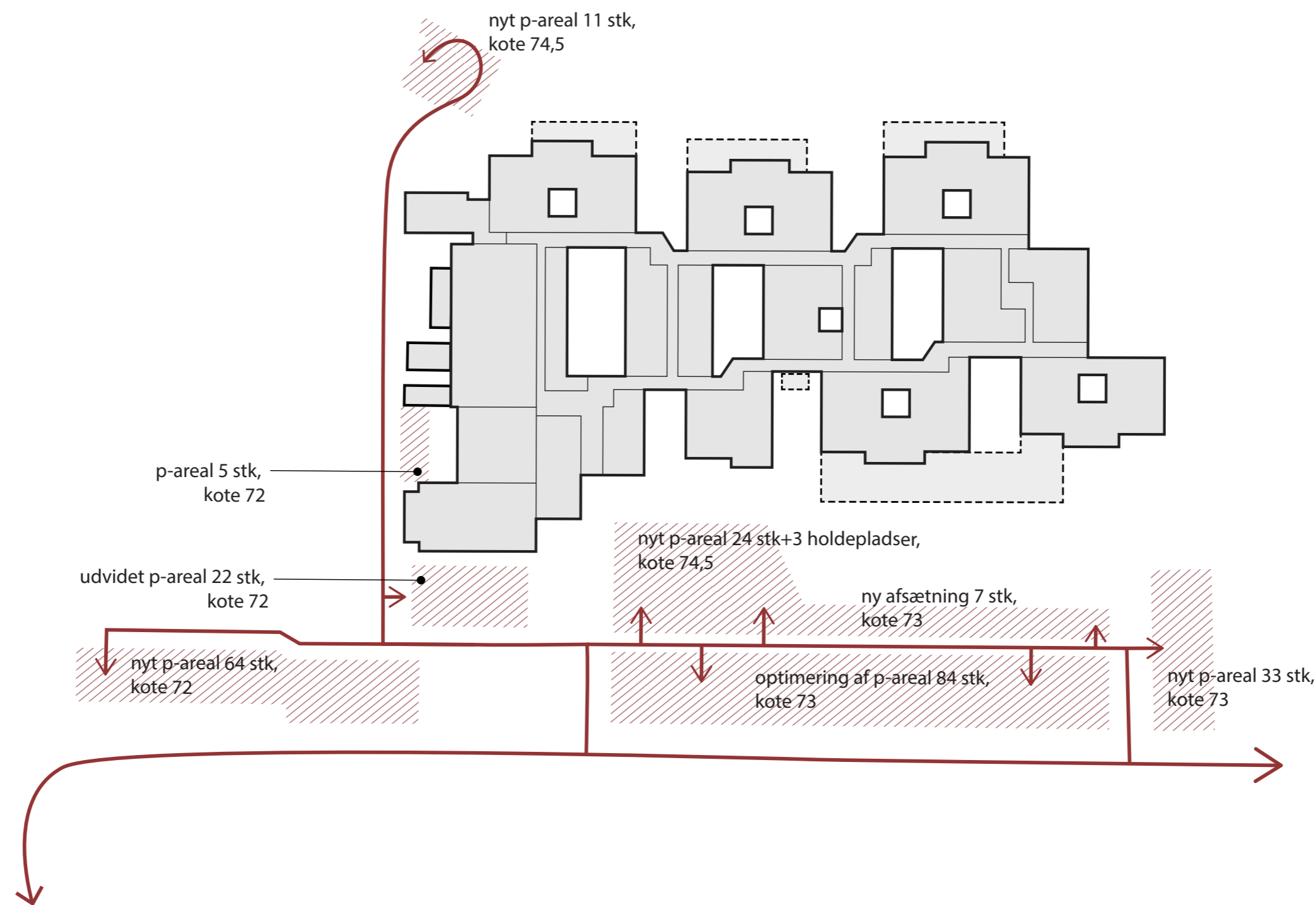

Analysemodel 04 - dagtilbud mod sydvest

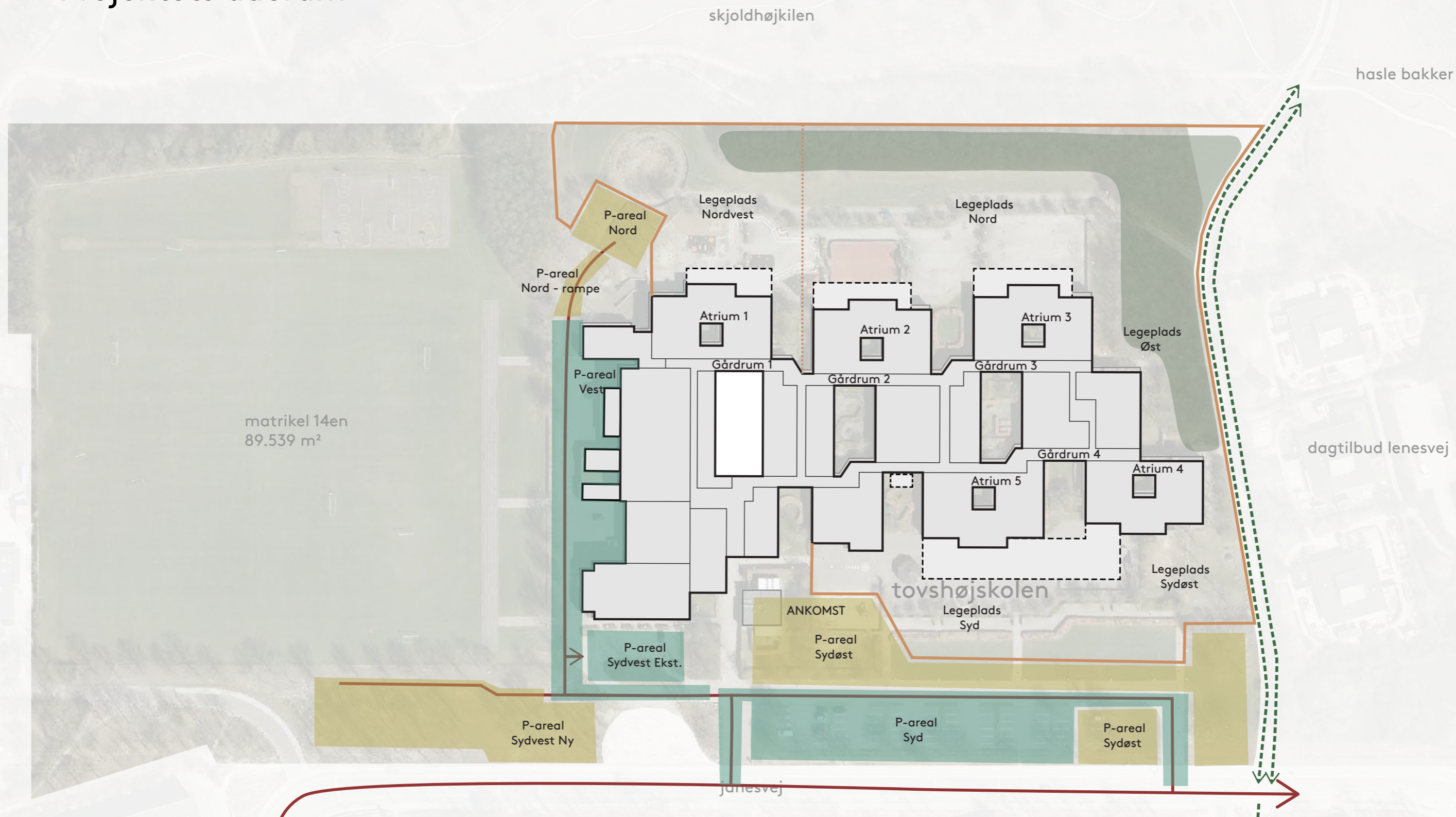
Overordnet organisering

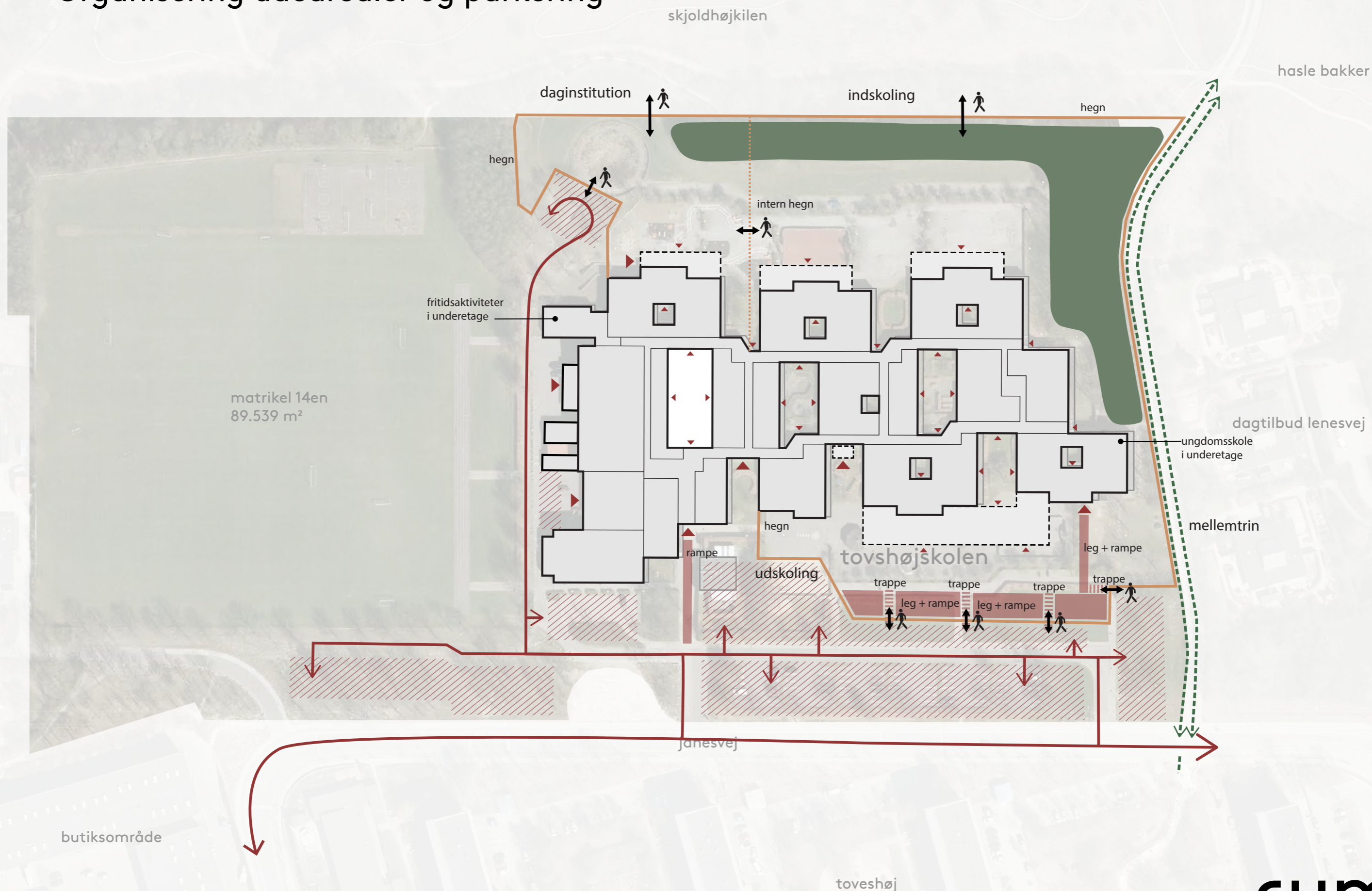
Princip parkering og flow

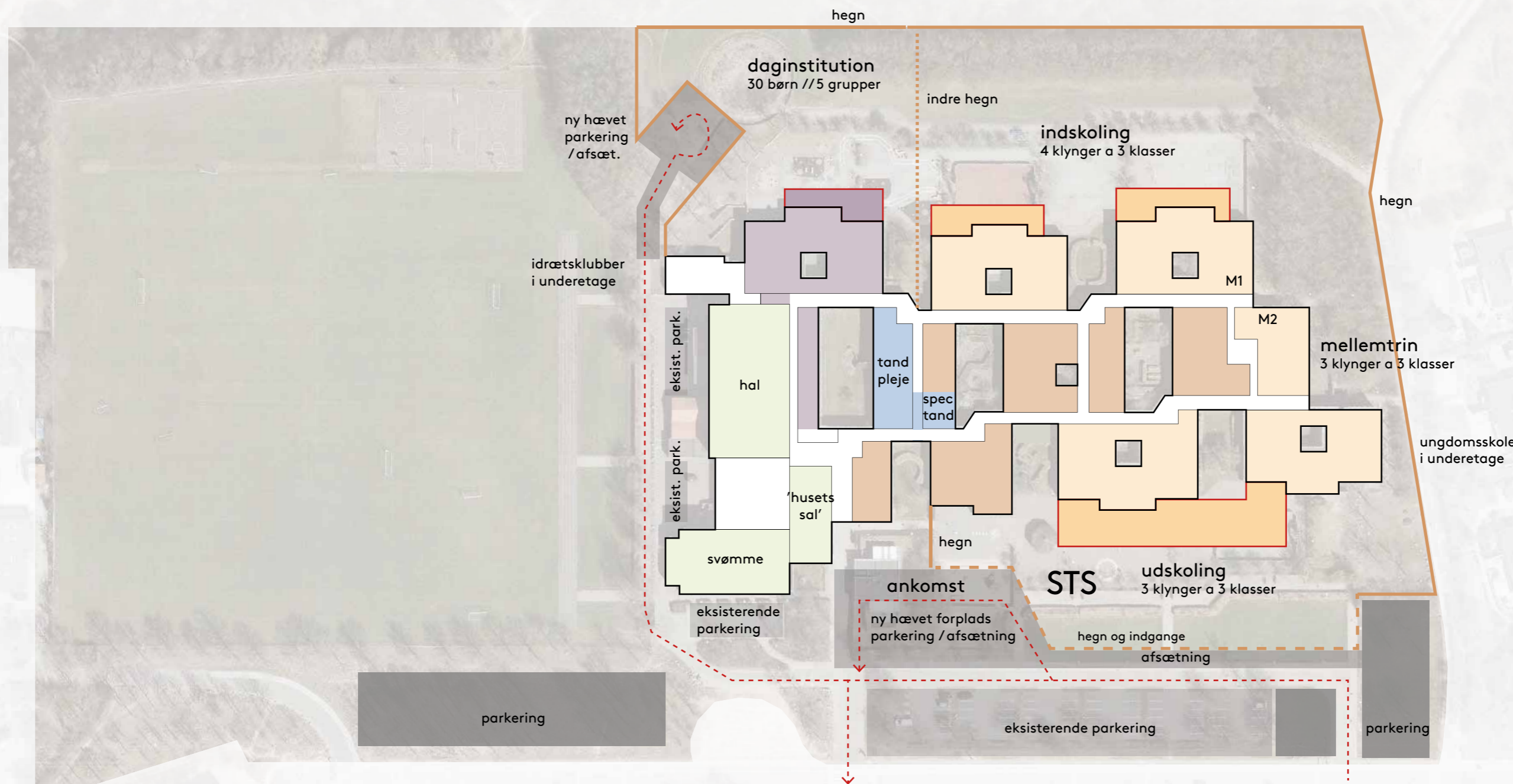
Projektets uderum

Organisering udearealer og parkering

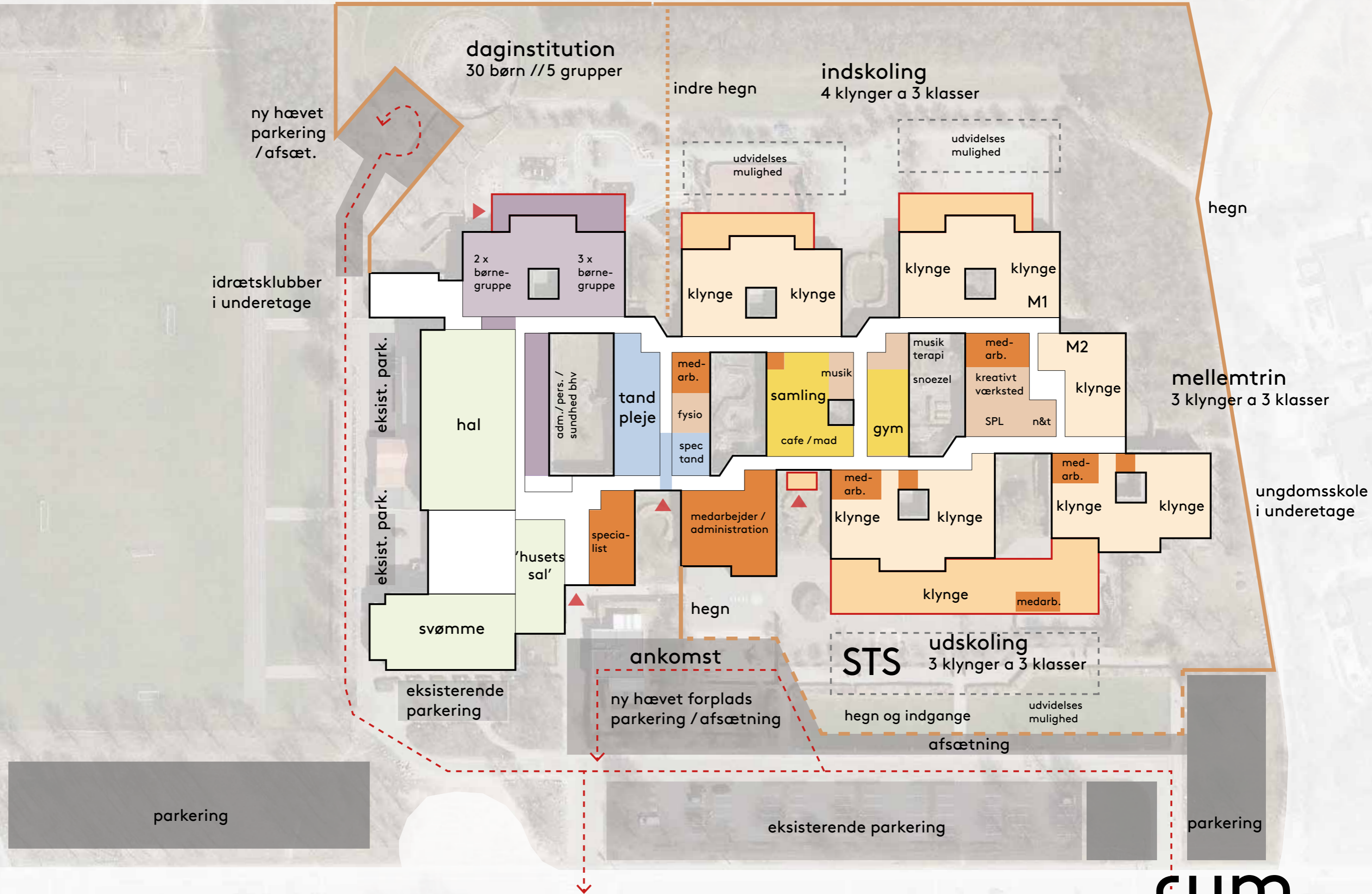

Samlet disponering af helhedsplan

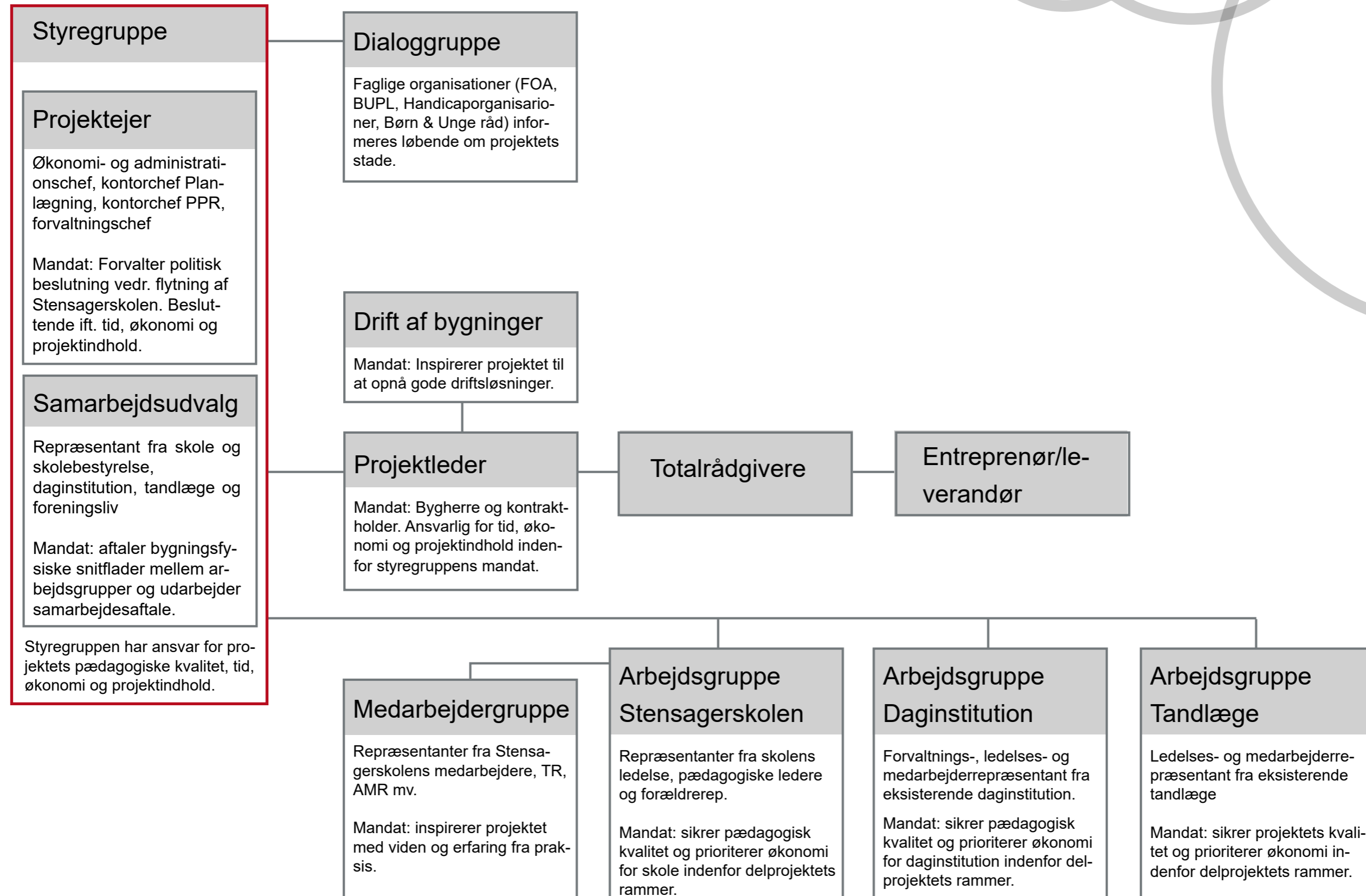
Helhedsplan - zoom in

Stensagerprojektet

FLYTNING AF STENSAGERSKOLEN

Projektorganisering

Emne **Pulje til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn** 17. februar 2020
 Til Rådmandsmøde d. 10. marts Side 1 af 2

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Ole Kiil Jacobsen fremsender orientering om bevilling og udmøntning af pulje til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at rådmanden

- Tager orienteringen til efterretning

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Opnormering af pædagogisk personale i 48 daginstitutioner.

Puljens formål

Som et led i regeringens 1000-dages program blev, med finanslovsaftalen for 2019, der afsat 42,7 mio. kroner i 2019, og 239 mio. kroner årligt i årene 2020-2022 til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn.

Midlerne udmøntes som en ansøgningspulje. Ansøgningspuljens formål er at yde støtte til at styrke kvaliteten i daginstitutionernes indsats for sårbare og udsatte børn i de første 1.000 dage, gennem ansættelse af flere pædagoger og pædagogiske assistenter i daginstitutioner. De forventede resultater er, at læring og trivsel fremmes for 0-2-årige sårbare og udsatte børn.

Puljen gælder i perioden 1. oktober 2019 til 31. december 2022. Det er hensigten med ansøgningspuljen, at der bliver tale om en generel opnormering af det pædagogiske personale i hele perioden.

Puljen dækker lønudgifter til ansættelse af pædagoger eller pædagogiske assistenter, sekundært pædagogmedhjælpere. Der stilles ikke krav om, at midlerne anvendes til nyansættelser. Således må eksisterende personale gerne sættes op i tid for puljemidlerne.

Målgruppe

Midlerne er søgt til institutioner hvor minimum 25 procent af de 0-2-årige børn i institutionen har forældre, der får 1) mindst 80 procent økonomisk fripladstilskud efter dagtilbudslovens § 43, stk. 1, nr. 2 og/eller 2) socialpædagogisk fripladstilskud efter dagtilbudslovens § 43, stk. 1, nr. 4.

Tilskuddet fordeles på institutionerne på baggrund af antallet helårsbørn på opgørelsestidspunktet. Opgørelsen skal ikke gentages i projektperioden og

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Pædagogik og Udvikling

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 87 27 82

Direkte e-mail:
njaf@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Jacob Nørmølle

tilskuddet bortfalder ikke på baggrund af ændring i sammensætningen af børn i løbet af projektperioden.

Kommunen forpligter sig til, at midlerne kommer oveni det vedtagne årlige budget. Det er dermed hensigten, at der er tale om en reel opnormering af personale i den pågældende daginstitution/enhed. Der ikke kan opkræves forældrebetaling af udgifterne til den styrkede indsats, der finansieres fra ansøgningspuljen.

Det modtagne tilskud i Aarhus Komme er på 107.420.885 kr. fordelt på 51 daginstitutioner. Grundet organisatoriske ændringer i institutionsstrukturen siden opgørelsesperioden, forventes beløbet justeret til ca. 102.001.629 kr. fordelt på 48 institutioner.

17. februar 2020

Side 2 af 2

4. Videre proces og kommunikation

Aarhus Kommune fik i december 2019 besked om, at tilskud til projektet er imødekommet. Før igangsætning af rateudbetalinger for 2019 og 2020, skal kommunen indsende en redegørelse over de forventede ansættelser for puljemidlerne, senest d. 16. marts. Denne redegørelse er under udarbejdelse og rådmanden vil blive orienteret herom.

De involverede dagtilbudsledere er blevet orienteret om at kunne igangsætte ansættelsesprocessen.

Kommunen skal indsende revisorpåtegnede regnskaber for følgende projektperioder:

- Afrapportering for aktiviteter i perioden 1. oktober 2019 til og med 31. december 2020 skal fremsendes marts 2021.
- Afrapportering for aktiviteter i 2021 skal fremsendes marts 2022.
- Afrapportering for aktiviteter i perioden 1. januar 2022 til og med 31. december skal fremsendes marts 2023.

Beslutningsmemo

Emne **Rammer og retningslinjer**
Til Rådmanden

27. februar 2020
Side 1 af 1

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsordenen med henblik på godkendelse af materiale til byrådsbehandling af rammer og retningslinjer for Aarhus Kommunes dagtilbud, jf. dagtilbudsloven.

Retningslinjerne blev godkendt på rådmandsmødet d. 5. februar 2020 og blev præsenteret på udvalgmøde d. 19. februar 2020 forud for byrådsbehandling.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles:

- At rådmanden tager stilling til, om fokus på overgange fra hjem til dagtilbud, skift mellem dagtilbudsafdeling, skift mellem skoler og overgange fra 9. til 10. klasse skal indgå (som nævnt under "Baggrund") i byrådsindstillingen
- At byrådsindstilling, retningslinjer og bilag om proces godkendes til fremsendelse til byrådet

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Retningslinjer vil betyde nye, tydeligere forventninger til samarbejdet mellem dagtilbud og forskellige parter, særligt til samarbejdet mellem dagtilbud og skole. Samtidig vil ændringerne betyde, at der skal udvælges eller udarbejdes fælles overgangsmaterialer og årshjul eller lignende for overgange.

4. Videre proces og kommunikation

Byrådsindstilling og bilag fremsendes til forventet første byrådsdrøftelse d. 29. april.

Der udarbejdes en tids- og procesplan for udviklingen materialer til at understøtte samarbejdet mellem dagtilbuddet og skolen. Materialerne udvikles i et bredt samarbejde med relevante interessenter, og der foretages en høring af de relevante parter.

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Pædagogik, Undervisning og Fritid

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 85 76 67

Direkte e-mail:
risl@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Rikke Slot

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Børn og Unge
Dato Dato for fremsendelse

Dagtilbudslov: Rammer og retningslinjer for dagtilbud

Udmøntning af dagtilbudslov: Rammer for dagtilbud og retningslinjer for samarbejde og videregivelse af oplysninger

1. Resume

Større og mere tydelige sammenhænge i 0-6-årige børns liv er et centralt punkt i dagtilbudsloven (pr. 1/7 2018). Der skal politisk defineres rammer for kommunens dagtilbud og vedtages retningslinjer for samarbejdet mellem dagtilbud og skole, PPR og sundhedsplejen, samt retningslinjer for videregivelse af oplysninger.

Kommunens rammer for dagtilbud udgøres af børne- og ungepolitikken, strategier, fælles pædagogisk grundlag for dagtilbud i Aarhus Kommune mv.

Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og skole har fokus på systematik i overgangen for det enkelte barn i en kontekst, hvor dagtilbud og skoler samarbejder på tværs af byen.

Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og PPR samt dagtilbud og sundhedsplejen ligger i tråd med eksisterende samarbejde. Som noget nyt udarbejdes der årligt samarbejdsaftaler mellem sundhedsplejen og det enkelte dagtilbud.

Videregivelse af oplysninger ved børns overgange foregår altid med afsæt i gældende regler og lovgivning.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) byrådet godkender kommunens rammer for dagtilbud og retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og relevante parter (jf. bilag 1).

At 2) byrådet godkender, at rådmanden for Børn og Unge efterfølgende, i samarbejde med de relevante parter, udmønter retningslinjerne i bindende minimumskrav til samarbejde mellem dagtilbud og skole.

3. Baggrund

Dagtilbudsloven, der trådte i kraft i juli 2018, medfører, at der skal udarbejdes og politisk vedtages rammer for dagtilbud og retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og relevante interessenter, samt retningslinjer for overdragelse af relevante oplysninger ved børns overgange.

Formålet med rammer og retningslinjer for dagtilbud er at skabe større og mere tydelige sammenhænge i de 0-6-årige børns liv. Det skal understøttes af, at der politisk tages stilling og udstikkes en fælles retning for samarbejdet og for videregivelse af relevante oplysninger. Retningslinjerne skal således udarbejdes med fokus på, at de skal understøtte bedre sammenhænge og overgange for børnene, og at de skal være gensidigt forpligtende for dagtilbudene og deres samarbejdspartnere. Der er udarbejdet retningslinjer for samarbejdet mellem dagtilbud og skole, dagtilbud og PPR samt dagtilbud og sundhedsplejen.

Drøftelser internt i Børn og Unge og i Børn og Unge-udvalget har peget på, at det også bør være et øget fokus på andre vigtige overgange i børnenes liv.

- Overgangen mellem hjem og dagtilbud
- Overgange ved skift fra en dagtilbudsafdeling til en anden
- Overgange ved skift fra en skole til en anden
- Overgangen fra 9. til 10. klasse.

Rådmanden for Børn og Unge vil på den baggrund igangsætte et arbejde i Børn og Unge med henblik på at

afdække eventuelle behov for retningslinjer eller minimumskrav til at understøtte overgange på disse områder.

4. Effekt

Med retningslinjerne sender byrådet et tydeligt signal om forventningerne til samarbejdet mellem dagtilbud og forskellige samarbejdspartnere. De tydelige forventninger til et gensidigt, forpligtende samarbejde skal understøtte bedre sammenhænge i de 0-6-årige børns liv. Det understøtter samtidig børne- og ungepolitikens fokus på helhedssyn og tværfagligt samarbejde til gavn for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

5. Ydelse

Med afsæt i dagtilbudsloven er der defineret følgende rammer og retningslinjer for kommunens dagtilbud, der gennemgås nedenfor under følgende overskrifter:

- A. Kommunens rammer for dagtilbud
- B. Retningslinjer for videregivelse oplysninger
- C. Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og skole
- D. Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og PPR
- E. Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og Sundhedsplejen

A: Kommunens rammer for dagtilbud

Rammerne for dagtilbud i Aarhus Kommunes udgøres af Aarhus Kommunes børne- og ungepolitik, Børn og Unges fire faglige strategier og strategi for attraktive og bæredygtige arbejdspladser samt *Fælles pædagogisk grundlag for dagtilbud i Aarhus Kommune*. Sidstnævnte er udarbejdet i 2018, og det kobler tænkning og perspektiver fra børne- og ungepolitikken og strategierne med det nationale pædagogiske grundlag for dagtilbud, der blev præsenteret med dagtilbudsloven. Omsætningen af rammerne for dagtilbud foregår med afsæt i tænkningen og tilgangen i Stærkere Læringsfællesskaber.

Rammedokumenterne, retningslinjerne og andre relevante oplysninger præsenteres samlet og tilgængeligt for

borgerne på Aarhus Kommunes hjemmeside på www.aarhus.dk/pasning

B: Retningslinjer for videregivelse af oplysninger

Retningslinjen for videregivelse af oplysninger er holdt overordnet med understregning af, at videregivelse af oplysninger altid skal ske i overensstemmelse med gældende lovgivning. Samtidig lægges der vægt på, at de relevante oplysninger skal videregives med udgangspunkt i, at det er med til at understøtte gode overgange for det enkelte barn.

Der er en forventning om, at der fra ministeriel side i løbet af 2020 kommer et vejledningsmateriale om videregivelse af oplysninger ved overgange. Dette materiale forventes at indeholde eksempler på juridiske og dataetiske forhold, som både forvaltning og fagligt personale skal være opmærksomme på.

C: Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og skole

Samarbejdet mellem dagtilbud, fritidstilbud og skole i Aarhus Kommune er i dag præget af meget forskellige lokale tilgange. Ofte samarbejdes der primært med de dagtilbud eller den skole, hvor der afgives flest børn fra eller til, men realiteten er, at langt de fleste dagtilbud og skoler også har mange andre samarbejdspartnere.

En analyse fra Børn og Unge viser, at i 2018 og 2019 samarbejdede dagtilbud og skoler i Aarhus med hinanden om skolestartere på kryds og tværs af byen i i alt 470 unikke samarbejdsrelationer. Hovedparten af byens dagtilbud samarbejder med flere end 10 skoler. Enkelte dagtilbud samarbejder med 24-25 skoler. For skolerne er tallet lidt mindre, men billedet er det samme: Alle dagtilbud og skoler i Aarhus er potentielt hinandens samarbejdspartnere, og vi har behov for at skabe rammer for overgangsarbejdet, der understøtter dette.

Drøftelser med dagtilbud og skoler i forbindelse med udarbejdelsen af retningslinjerne var kendetegnet af store forskelle i vilkår og løsning af opgaven, men viste samtidig et fælles ønske om, at opgaven fremadrettet løses mere

systematisk og ensartet end i dag. Der var enighed om, hvilke tematikker det var relevant at lave retningslinjer ud fra:

Tematikker

- Fælles sprog og fælles forståelse
- Systematisk samarbejde om alle børns overgange
- Overleveringsmaterialer
- Viden og data
- Systematisk samarbejde om børn i udsatte positioner
- Forældrenes rolle/inddragelse af forældre

Tematikkerne er sammenfaldende med de behov, som nyere forskning og rapporter om sammenhænge og overgange har identificeret som centrale for samarbejdet mellem dagtilbud og skole. Bl.a. VIVE ("Bedre sammenhæng for børn og unge" (<https://www.vive.dk/da/udgivelser/bedre-sammenhaeng-for-boern-og-unge-10846/>) og Egmontfonden ("Når store bliver små – giv alle børn en god skolestart" <https://www.egmontfonden.dk/egmont-rapporten>).

Børn og Unge vil efterfølgende udmønte retningslinjerne for samarbejdet mellem dagtilbud og skole i konkrete anvisninger og fælles materialer med bindende minimumskrav. Beslutninger i forbindelse hermed træffes i Børn og Unge.

D: Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og PPR
Retningslinjerne følger de eksisterende aftaler om samarbejde mellem dagtilbud og PPR.

PPR samarbejder med kommunale, selvejende og private dagtilbud om de børn, der har særlige specialpædagogiske behov, samt udvikling af specialpædagogiske kompetencer i dagtilbuddene.

E: Samarbejde mellem dagtilbud og sundhedsplejen
Retningslinjerne for samarbejde mellem dagtilbud og sundhedsplejen ligger i tråd med den eksisterende model for samarbejde, hvor der i høj grad er fokus på børn og familier med særlige behov (15-20 procent).

Som et nyt tiltag og med inspiration fra PPR ønsker sundhedsplejen at indføre brugen af en samarbejdsaftale med henblik på årligt at kvalificere og udvikle samarbejdet mellem dagtilbud og sundhedsplejen.

6. Organisering

Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og PPR samt dagtilbud og sundhedsplejen er udarbejdet i samarbejde med repræsentanter for dagtilbuddene, PPR og sundhedsplejen med afsæt i eksisterende aftaler. Desuden er forslagene til retningslinjerne blevet drøftet på møde i Børn og Unges dagtilbudsledernetværk. Der vil blive fulgt op på erfaringer og temaer fra samarbejdsaftalerne i dagtilbudsledernetværket og i ledelseslinjen i Børn og Unge.

Arbejdet med retningslinjer for samarbejdet mellem dagtilbud og skoler har taget afsæt i data fra nationale rapporter og forskning, input fra Aarhus Forældreorganisation og Skole og Forældre Aarhus, samt eksisterende overgangsmaterialer fra dagtilbud og skoler i Aarhus.

Tematikker og første udkast til retningslinjerne blev udarbejdet på to arbejds møder med deltagelse af repræsentanter for dagtilbud og skole, og hvor de faglige organisationer også var inviteret. Efterfølgende er forslagene til retningslinjer blevet drøftet i dagtilbudsledernetværket og skoleledernetværket. Der var stor tilslutning til øget systematik i samarbejdet om alle børns overgange og til en ensartethed i brug af materialer ved overgange. Der var fokus på, at der fortsat bliver mulighed for lokal tilpasning og eventuelt tættere samarbejde mellem primære samarbejdspartnere. Samtidig blev der udtrykt ønske om, at der ved udvikling af materialer tages afsæt i eksisterende materialer.

Den videre implementering af retningslinjerne, herunder udarbejdelse af fælles materialer for samarbejde mellem dagtilbud og skoler, foregår i Børn og Unge. Implementeringen vil foregå i tæt samarbejde med de relevante parter og med inddragelse af Børn og Ungeudvalget. Materialerne vil ligeledes blive sendt i høring ved de relevante parter.

7. Ressourcer

Retningslinjerne sætter retning for samarbejdet mellem dagtilbud og forskellige aktører inden for den eksisterende økonomiske ramme.

Thomas Medom

/

Martin Østergaard

Bilag

Bilag 1: Rammer og retningslinjer for dagtilbud

Bilag 2: Baggrund og proces for udarbejdelse af rammer og retningslinjer

Tidligere beslutninger

Pædagogik og Forebyggelse

Antal tegn: 10.172

Sagsbehandler: Rikke Slot

Tlf.: 41 85 76 67

E-post: risl@aarhus.dk

Rammer og retningslinjer for dagtilbud

Børn og Unge

Aarhus Kommune

Baggrund

Rammer for dagtilbud i Aarhus Kommune og retningslinjer for dagtilbuddenes samarbejde med skoler, PPR og sundhedsplejen er udarbejdet med afsæt i dagtilbudslovens § 3 a.

Formålet er at skabe en større sammenhæng i de 0-6-årige børns liv.

»§ 3 a. Kommunalbestyrelsen har ansvar for dagtilbuddene.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre kommunens rammer for dagtilbud, herunder eventuelle prioriterede indsatser på området. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at de fastsatte rammer og eventuelle prioriterede indsatser medvirker til, at dagtilbuddene kan opfylde de krav, der følger af afsnit II, og til udmøntningen af kommunens sammenhængende børnepolitik, jf. § 19, stk. 2, i lov om social service.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal som led i fastsættelsen af rammer efter stk. 2 og med henblik på at skabe sammenhæng i børns liv og kontinuitet i overgangen mellem tilbud fastsætte retningslinjer om

- 1) samarbejdet mellem dagtilbud, fritidstilbud og skolen,
- 2) samarbejdet mellem dagtilbud og andre relevante aktører, herunder sundhedsplejen og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), og
- 3) videregivelse af relevante oplysninger ved børns overgange fra sundhedsplejen til dagtilbud og fra dagtilbud til skolefritidsordning eller fritidshjem og skole.

Aarhus Kommunes rammer for dagtilbud

I Aarhus Kommune er vores børne- og ungepolitik, de fire faglige strategier og strategien for attraktive og bæredygtige arbejdspladser den overordnede ramme for arbejdet i et 0-18-årsperspektiv. De prioriterede faglige fokusområder, der er gennemgående i både børne- og ungepolitikken og strategierne er:

- Vi tænker i tidlig, rettidig indsats og forebyggelse
- Vi har et helhedssyn på børnene og de unge
- Vi samskaber med og for børnene og de unge
- Vi arbejder vidensbaseret med børnene og de unge

Stærkere Læringsfællesskaber er vores fælles tilgang til at omsætte visioner og strategier til handling. Målet er at løfte børn og unges trivsel, læring og udvikling og skabe en samarbejdskultur, der styrker den professionelle dømmekraft.

For byens dagtilbud er "Fælles pædagogisk grundlag for dagtilbud i Aarhus Kommune" fra august 2018 et stærkt fælles afsæt for dagtilbuddenes arbejde. Grundlaget kobler tænkning og perspektiver fra børne- og ungepolitikken og strategierne med det nationale pædagogiske grundlag, der blev præsenteret med dagtilbudsloven.

"I Aarhus Kommune lægger vi vægt på trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn og unge og på at have høje ambitioner på alle børns vegne. Barndommen har en værdi i sig selv, og vi arbejder ud fra et helhedssyn på barnet og vægter samarbejde med forældrene højt. Samtidig har vi fokus på en tidlig, rettidig indsats og på at skabe gode børnefællesskaber for alle børn med et særligt øje for børn i udsatte positioner.

Vi udvikler stærke pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter, at børneperspektivet, legen og en legende tilgang til læring er grundlæggende for arbejdet på dagtilbudsområdet. Vi lægger vægt på kritisk refleksion over egen og fælles pædagogisk praksis og på at arbejde vidensbaseret med at udvikle praksis til gavn for børnene og de unge."

Fra Fælles pædagogisk grundlag for dagtilbud i Aarhus Kommune

På Aarhus Kommunes hjemmeside er der en samlet indgang til de dokumenter, der udgør rammen for dagtilbud: www.aarhus.dk/pasning

Retningslinjer

Børne- og ungepolitikken og strategierne sætter en tydelig ramme for det generelle samarbejde mellem fagprofessionelle, både internt i Børn og Unge og med andre aktører.

Børnenes og de unges behov skal være afsættet, og det stiller krav til et gensidigt forpligtende samarbejde på tværs af faggrænser og afdelinger med arbejdet for at skabe stærkere læringsfællesskaber som vores tilgang til samarbejde og praksis.

Nedenfor præsenteres Børn og Unges retningslinjer for:

- Videregivelse af oplysninger
- Samarbejde mellem dagtilbud, fritidstilbud og skole
- Samarbejde mellem dagtilbud og PPR
- Samarbejde mellem dagtilbud og sundhedsplejen

Retningslinjer for videregivelse af oplysninger ved børns overgange

Fra forskning ved vi, at overgange er perioder i børns liv, der kræver særlig opmærksomhed fra forældre og fagprofessionelle omkring barnet. Derfor skal vi tilstræbe at den relevante viden videregives, så de fagprofessionelle får det bedste afsæt for at understøtte overgangen og den bedst mulige start for barnet.

Vi videregiver som led i vores myndighedsudøvelse relevante og nødvendige oplysninger mellem vores enheder, hvilket forældre bliver oplyst om gennem en oplysningstekst. Oplysningsteksten bliver givet til forældrene via indskrivningsportaler, fremsendt i e-Boks eller i enkelte tilfælde i fysisk form (eksempelvis af sundhedsplejen), ved opstart i et af Aarhus Kommunes tilbud.

Hvis vi ikke kan videregive oplysninger med hjemmel i vores myndighedsudøvelse, indhenter vi samtykke. Oplysninger fra sundhedsjournaler kan kun videregives med samtykke.

Videregivelse af oplysninger skal foregå inden for gældende love og regler på området, og med det afsæt har vi følgende retningslinje:

- ❖ Med henblik på at sikre en god overgang for det enkelte barn videregives alle de oplysninger, som de fagprofessionelle vurderer, er relevante for barnets videre trivsel, læring og udvikling. Videregivelse af oplysninger skal altid kunne begrundes konkret overfor forældrene.

Ved behov for vejledning ift. videregivelse af oplysninger kan man kontakte jura@mbu.aarhus.dk

Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud, fritidstilbud og skole

I Aarhus Kommune skal vi sikre gode overgange for alle børn. Vores tilgang med stærkere læringsfællesskaber understøtter det professionelle og systematiske samarbejde mellem dagtilbud og skoler båret af gensidighed. Det skaber fælles forståelse af opgaven og tydelige forventninger både til os selv, til det lokale samarbejde og på tværs af organisationen.

Retningslinjerne for samarbejde mellem dagtilbud og skoler skal understøtte, at hvert enkelt barn får den bedst mulige overgang. Mange børns overgang fra dagtilbud til skole går på tværs af byen, og en god overgang for alle børn kræver derfor både et tæt samarbejde med den nærmeste skole og dagtilbud og et systematisk samarbejde med skoler og dagtilbud, der ligger længere væk.

Fælles sprog og fælles forståelse

- ❖ Alle dagtilbud og skoler er gensidigt forpligtede til at styrke de professionelle relationer mellem pædagogisk personale i dagtilbud og skole, herunder at understøtte udviklingen af et fælles fagligt sprog. Dette gøres med de primære samarbejdspartnere i lokaldistrikterne, fx med gensidige praksisbesøg, fælles faglige fokusområder og systematisk samarbejde.

Systematisk samarbejde om overgange

- ❖ Alle dagtilbud og skoler er forpligtede til et systematisk, kvalificeret samarbejde om overgange, der skaber helhed og sammenhænge for barnet i forbindelse med at barnet afslutter sin tid i børnehaven og starter i skolen. Samarbejdet foregår med afsæt i kommunalt fastsatte minimumskrav.

Overleveringsmaterialer

- ❖ Alle dagtilbud og skoler er forpligtet til at samarbejde systematisk om hvert enkelt barns overgang med udgangspunkt i et kommunalt fastsat overleveringsmateriale, der videregiver relevante oplysninger om barnets trivsel, læring og udvikling.

Viden og data

- ❖ Alle dagtilbud og skoler er forpligtede til at samarbejde om, at den relevante viden og data om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse bliver videregivet til de relevante personer i forbindelse med barnets overgange.
- ❖ Videregivelsen af viden og data er dobbeltrettet, så skolerne sikres det bedste udgangspunkt for skolestart for det enkelte barn, og dagtilbuddene sikres den nødvendige feedback til fortsat kvalificering af praksis.

Systematisk samarbejde om børn i udsatte positioner

- ❖ Alle dagtilbud og skoler er særligt forpligtede til systematisk samarbejde om børn i sårbare og udsatte positioner, herunder at afholde overleveringssamtaler, hvor børneperspektivet tydeligt indgår.
- ❖ Dagtilbuddet er forpligtet til at tage initiativ til et særligt tidligt samarbejde med den forventede skole og forældrene ift. overgangen.

Forældre

- ❖ Alle dagtilbud og skoler er forpligtede til at samarbejde med forældre om at sikre en god og sammenhængende overgang for det enkelte barn med en opmærksomhed på barnets deltagelsesmuligheder i og bidrag til børnefællesskaber. Fokus skal være på at skabe helhed og sammenhæng, og der skal være en opmærksomhed på de forventninger, der stilles fra dagtilbud og skole og de forventninger og eventuelle bekymringer, som børn og forældre kan have ved overgange.

Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og sundhedsplejen

Forskningen viser, at børns forudsætninger for at trives og fastholde en alderssvarende udvikling hele vejen gennem barndommen og ungdomslivet grundlægges i 0-6-årsalderen. Sundhedsplejen og dagtilbud samarbejder om at give 0-6-årige de bedste udviklingsmuligheder.

- ❖ Forældrene er primære aktører i barnets liv. Sundhedsplejen og dagtilbud kan efter samtykke fra forældrene (sundhedsloven § 43) dele relevant viden i relation til barnet.
- ❖ Gennem sundhedsplejens tidlige samarbejde med familierne fra 0-1 år har sundhedsplejen mulighed for at opspore børn og forældres udfordringer, som skal deles med barnets kommende dagtilbud af hensyn til at styrke barnets trivsel, læring og udvikling i overgangen fra hjem til dagtilbud. Overdragelse af viden sker som udgangspunkt via *overgangsmøder* med deltagelse af forældre, sundhedsplejersken, den pædagogiske leder og barnets kontaktpædagog/daglejer. Overgangsmøder etableres på baggrund af samtykke fra forældre (jf. sundhedslovens § 43). Forældre som *ikke* ønsker afholdelse af et overgangsmøde, motiveres til at give samtykke til, at sundhedsplejersken må overdrage relevant viden direkte til det kommende dagtilbud.
- ❖ Ved alvorlig bekymring for barnets trivsel ud fra en sundhedsfaglig vurdering sker samarbejdet via underretning til socialforvaltningen – jf. sundhedsplejens skærpede underretningspligt (Serviceloven § 153).
- ❖ Dagtilbud skal ved bekymring for barnets trivsel og sundhed efter opstart i dagtilbud/dagleje opsøge relevant viden om barnet og familien hos sundhedsplejen. Dette kræver som udgangspunkt samtykke fra forældrene. Der kan etableres et *overgangsmøde* med deltagelse af sundhedsplejen, dagtilbud (dvs. pædagogisk leder og kontaktpædagog/daglejer) og forældre eller et *tværfagligt trivselsmøde* i regi af PPR med deltagelse af forældre, pædagogisk personale, dagtilbudsledelse, PPR samt andre relevante fagpersoner (fx sundhedsplejen).
- ❖ Sundhedsplejen og dagtilbud samarbejder om overgange gennem en formaliseret tilstedeværelse fx gennem sundhedsplejens deltagelse på personalemøder og/eller gennem sundhedspædagogiske oplæg på afdelings-, dagtilbuds- og/eller lokaldistriktsniveau. I forbindelse med sundhedsplejens tilstedeværelse drøftes aldrig konkrete børn, og derfor er samtykke ikke en forudsætning.
- ❖ Sundhedsplejen og dagtilbud afholder årlige samarbejds møder med udgangspunkt i en fast defineret samarbejdsaftale, hvor det nuværende samarbejde kvalificeres, og kommende udviklingsindsatser aftales med afsæt i sundhedsplejens tilbud og fælles vurdering af dagtilbuddets behov.
- ❖ Sundhedsplejen opsamler fælles temaer fra samarbejdsaftalemøderne, som efterfølgende drøftes med dagtilbudsledernetværket og Børn og Unge cheferne.

Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og PPR

PPR og dagtilbud samarbejder om at give 0-6-årige med særlige specialpædagogiske behov, de bedste udviklingsmuligheder.

- ❖ Dagtilbud og PPR skal i samarbejdet have øje for både de enkelte børn med specialpædagogiske behov, og for udvikling af inkluderende børnemiljøer og børnefællesskaber, herunder behov for specialpædagogisk kompetenceudvikling af fagligt personale i dagtilbud.
- ❖ Samarbejdet er organiseret omkring tværfaglige trivselsmøder. Her er forældre, pædagogisk personale og dagtilbudsledelse, PPR samt andre relevante fagpersoner (fysioterapeut, socialrådgiver, Børn og Unge-læge, sundhedsplejerske) forpligtiget til i fællesskab at drøfte og iværksætte passende, sammenhængende indsatser i forhold til barnet og det pædagogiske miljø.
- ❖ PPR's ledere og medarbejdere og dagtilbuddets ledelse forpligtiger sig til årligt at afholde samarbejdsaftale, hvor der aftales specifikke udviklingsindsatser i dagtilbuddet med afsæt i dagtilbuddets behov, Børn og Unges strategier og Principper for Praksisnært PPR med fokus på samskabelse, rolleklarhed og tilgængelighed.
- ❖ PPR opsamler fælles temaer og erfaringer fra samarbejdsaftalemøderne, som efterfølgende drøftes med dagtilbudsledernetværket og Børn og Unge cheferne.

Link til Bekendtgørelse om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164616>

BILAG 2**Rammer og retningslinjer**

26. februar 2020

Side 1 af 7

Baggrund

I dagtilbudsloven, der trådte i kraft i juli 2018, indgår et krav om, at der skal fastsættes politisk vedtagne rammer for dagtilbud og retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og skole, PPR og sundhedsplejen, samt retningslinjer for overdragelse af relevante oplysninger ved børns overgange.

Formålet er at skabe større og mere tydelige sammenhænge i de 0-6-årige børns liv. Det skal understøttes af, at der politisk tages stilling og udstikkes en fælles retning for samarbejdet og for videregivelse af relevante oplysninger. Retningslinjerne skal således udarbejdes med fokus på, at de skal understøtte bedre overgange for børnene, og at de skal være gensidigt forpligtende for dagtilbuddene og deres samarbejdspartnere.

Overgang fra hjem til dagtilbud

Udover de beskrevne retningslinjer er overgangen mellem hjem og dagtilbud også en af de vigtigste i de 0-6-åriges liv. Ift. børn i udsatte positioner er der fokus på denne overgang i samarbejdet mellem dagtilbud og sundhedsplejen. Det generelle samarbejde med forældrene om overgang fra hjem til dagtilbud, vil blive belyst i Børn og Unge med henblik på at afdække eventuelle behov for retningslinjer eller minimumskrav til opstart i dagtilbud.

Rammer og retningslinjer – beskrivelse af proces

I det nedenstående beskrives kort kommunens rammer for dagtilbud og derefter retningslinjerne med afsæt i status for det eksisterende samarbejde og processen for udarbejdelse af retningslinjerne for samarbejdet mellem dagtilbud og henholdsvis skole, PPR og sundhedsplejen.

1: Kommunens rammer for dagtilbud

Kommunalbestyrelsen skal jf. dagtilbudsloven fastsætte og offentliggøre kommunens rammer for dagtilbud, herunder eventuelle prioriterede indsatser på området.

Rammerne for dagtilbud i Aarhus Kommunes udgøres af vores børne- og ungepolitik, fem strategier og Fælles pædagogisk grundlag for dagtilbud i Aarhus Kommune.

Der tilpasses en side på Aarhus Kommunes hjemmeside, så links til disse rammedokumenter, retningslinjerne og andre oplysninger præsenteres samlet, og så tilgængelighed og overblik for forældrene lever op til dagtilbudslovens krav.

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Pædagogik, Undervisning og Fritid

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 85 76 67

Direkte e-mail:
risl@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Rikke Slot
Lone Brunse Olesen
Hanne de Place

BILAG 2

26. februar 2020

Side 2 af 7

Retningslinjer

Opgaven med udarbejdelse af retningslinjer for dagtilbud er delt i fire underarbejdsplaner:

- Retningslinjer for videregivelse oplysninger
- Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og skole
- Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og PPR
- Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og sundhedsplejen

Nedenfor beskrives kontekst og proces for udarbejdelsen af retningslinjerne.

Fælles for retningslinjerne er, at byrådet med dem udstikker en fælles retningslinje for medarbejderne om forventninger til samarbejdet. Den efterfølgende omsætning af dem, og beslutninger i forbindelse hermed, foregår i og træffes af Børn og Unge.

2: Retningslinjer for videregivelse af oplysninger*Baggrund*

I dagtilbudsloven hedder det at: *"Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer for videregivelse af relevante oplysninger ved børns overgange fra sundhedsplejen til dagtilbud og fra dagtilbud til skolefritidsordning eller fritidshjem og skole"*

I bemærkningerne til dagtilbudsloven beskrives det, at det med forslaget vil være den enkelte kommune, der inden for de gældende krav i relevante love beslutter, *"hvordan samarbejdet og videregivelse af relevante oplysninger om barnet konkret vil skulle foregå og tilrettelægges i kommunen"* (Bemærkninger til dagtilbudsloven s. 33).

Børne- og Socialministeriet nedsatte i forbindelse med vedtagelsen af dagtilbudsloven et tværministerielt udvalg om bedre udveksling af relevant viden om børn i overgange. Udvalget bemærkede, at der i kommuner og blandt fagpersoner jævnligt er forskellig praksis og forskellige vurderinger af, hvilken viden, der er relevant og nødvendig at dele i forskellige situationer. Udvalget kom med en række anbefalinger, bl.a. at der udarbejdes et lettilgængeligt og forståeligt vejledningmateriale med eksempler på juridiske og dataetiske forhold, som både forvaltning og fagligt personale skal være opmærksomme på i forbindelse med børns overgange. Materialet er forsinket, bl.a. pga. folketingsvalg og ny regering (var forventet i juni 2019).

I Børn og Unge pågår der desuden lige nu en gennemgang af oplysningstekster på tværs af fællesfunktionerne. Konklusionerne på det arbejde og nye oplysningstekster vil også få indflydelse på i hvilket omfang, der fx skal indhentes samtykke fra forældrene. En grafisk vejledning til videregivelse af oplysninger er også under opdatering.

BILAG 2

På grund af ovenstående bliver forslaget til retningslinjer om videregivelse af oplysninger holdt i overordnede formuleringer. Samtidig lægges der vægt på, at de relevante oplysninger skal videregives, med udgangspunkt i, at det skal være med til at understøtte gode overgange for det enkelte barn.

26. februar 2020
Side 3 af 7

3: Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og skole

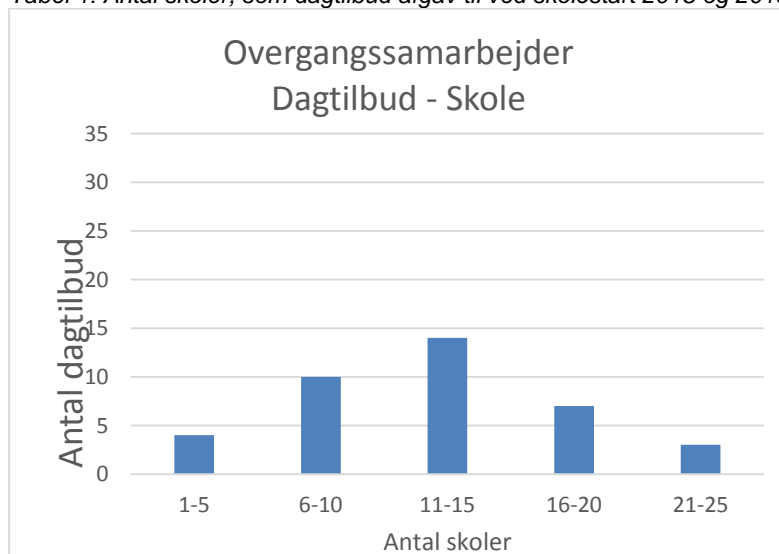
Status i dag

Samarbejdet mellem dagtilbud, fritidstilbud og skole i Aarhus Kommune er i dag præget af en høj grad af decentralt råderum. Dagtilbudslederne efterspørger en højere grad af forpligtelse og gensidighed i samarbejdet. (jf. Kvalitetsafrapportering 2017). Med den nye dagtilbudslov stilles der desuden krav om, at dagtilbuddene i deres pædagogiske læreplan forholder sig til samarbejdet med skolen om fx overgange.

Inden udarbejdelsen af retningslinjerne fik vi tilsendt en lang række eksempler på materialer som årshjul, velkomstpjecer og overleveringsskemaer fra aktuelle samarbejder mellem dagtilbud og skoler. Materialerne viser, hvordan mange dagtilbud og skoler i dag har et godt, lokalt samarbejde om overgange, men også at omfang, fokus og praksis er vidt forskellig.

Dagtilbud og skoler henviser ofte til, at det meste af samarbejdet om overgange er i lokaldistriktet. Et datatræk viser imidlertid at de fleste dagtilbud over de seneste to år har afgivet børn til flere end 10 skoler, mens skolerne typisk modtager fra 6 -10 dagtilbud. Enkelte dagtilbud og skoler har haft flere end 20 samarbejdspartnere på de to år.

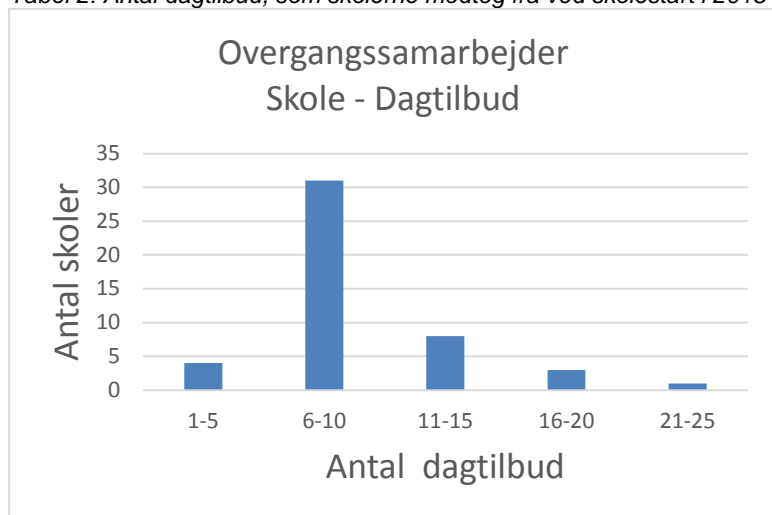
Tabel 1: Antal skoler, som dagtilbud afgav til ved skolestart 2018 og 2019

BILAG 2

Tabel 2: Antal dagtilbud, som skolerne modtog fra ved skolestart i 2018 og 2019

26. februar 2020
Side 4 af 7

Fokus skal være på, hvordan vi sikrer, at hvert enkelt barn får de bedst mulige rammer for en god overgang. Data viser, at der på de to år har været mindst 470 samarbejdsrelationer mellem dagtilbud og skoler på tværs af byen. Dermed er alle dagtilbud og skoler potentielt hinandens samarbejdspartnere, og vi har behov for at skabe rammer for overgangsarbejdet, der understøtter dette.

Udarbejdelse af forslag til retningslinjer

Forslagene til retningslinjer er udarbejdet med afsæt i drøftelserne på to sparringsmøder med repræsentanter fra dagtilbud og skole, hvor også de faglige organisationer var inviteret.

Drøftelserne var kendetegnet af store forskelle i vilkår og løsning af opgaven i dag, men samtidig også af enighed om udfordringerne og et fælles ønske om at opgaven fremadrettet løses mere systematisk og ensartet end i dag.

Tematikkerne for retningslinjerne blev drøftet og kategoriseret på de to sparringsmøder og er et udtryk for de områder, hvor dagtilbud og skoler ser særlige behov for, eller gavn af, fælles retningslinjer. Tematikkerne er sammenfaldende med de behov som nyere forskning og rapporter om sammenhænge og overgange fra bl.a. VIVE ("Bedre sammenhæng for børn og unge" <https://www.vive.dk/da/udgivelser/bedre-sammenhaeng-for-boern-og-unge-10846/>) og Egmontfonden ("Når store bliver små – giv alle børn en god skolestart" <https://www.egmontfonden.dk/egmont-rapporten>) har identificeret som centrale.

Tematikker for retningslinjer:

- Fælles sprog og fælles forståelse

BILAG 2

- Systematisk samarbejde om alle børns overgange
- Overleveringsmaterialer
- Viden og data
- Systematisk samarbejde om børn i udsatte positioner
- Forældrenes rolle/inddragelse af forældre

26. februar 2020
Side 5 af 7

Undervejs i drøftelserne blev der fra flere sider eksplicit ytret ønsker om fælles overgangsmaterialer og fælles samarbejdsgrundlag/årshjul.

D. 20. og 21. januar 2020 blev udkast til retningslinjer drøftet i skoleledernetværket og dagtilbudsledernetværket. Lederne i begge netværk udtrykte tilfredshed med udsigt til fælles grundmaterialer, da det både kan understøtte den gode overgang for alle børn og lette samarbejdet med parter, som man har et mere perifært samarbejde med. Der var ingen indvendinger til selve formuleringen af retningslinjerne

På begge møder blev der opfordret til en særlig opmærksomhed på, at børn i udsatte positioner, fx børn der visiteres til en specialklasse, eller børn der henvises på grund af sprogstøttebehov, ofte bliver skoleplaceret sent, hvilket skaber udfordringer for at sikre gode overgange.

Der blev også opfordret til, at de kommunalt fastsatte materialer tager afsæt i kendte og allerede anvendte materialer, og der var opbakning til at tænke i primære og sekundære samarbejdspartnere med mulighed for et udvidet samarbejde med de primære samarbejdspartnere.

Opmærksomhedspunkter

Retningslinjerne er holdt ret overordnet, og tanken er, at de skal suppleres med nogle mere konkrete anvisninger og materialer, når retningslinjerne skal omsættes.

Ved den efterfølgende implementering og omsætning af retningslinjerne skal der ses nærmere på, hvordan overgangsarbejdet foregår på dagtilbuds- og afdelingsniveau ift. skolerne. Styrkelsen af et fælles sprog og fælles forståelse kan med fordel foregå med de nærmeste samarbejdspartnere, samtidig med at der også arbejdes systematisk om børnene med alle samarbejdspartnere.

4: Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og PPR

Status i dag

PPR samarbejder med kommunale, selvejende og private dagtilbud om de børn, der har særlige specialpædagogiske behov, samt udvikling af specialpædagogiske kompetencer i dagtilbuddene.

Samarbejdet organiseres på flere niveauer:

BILAG 2

- En årlig samarbejdsaftale mellem det enkelte dagtilbud og PPR, hvor de overordnede indsatser aftales for det kommende år.
- Et samarbejde på børnegruppeniveau, hvor dagtilbuddet anmoder PPR om særlig kompetenceudvikling.
- Et samarbejde om børn med specialpædagogiske behov, hvor den indledende samarbejdsplatform er Trivselsmødet, med deltagelse af fagprofessionelle fra PPR og dagtilbud samt forældre. På trivselsmøderne inddrages endvidere relevante fagpersoner fra andre afdelinger. (sundhedsplejen, Børn og Unge-læger mm.)

26. februar 2020
Side 6 af 7

I samarbejde med dagtilbud og skoler har PPR siden 2015 arbejdet med at blive mere praksisnært. Den praksisnære tilgang har særlig fokus på tre principper:

- Samskabelse
- Rolleklarhed
- Tilgængelighed

Proces for udarbejdelse af retningslinjerne

Retningslinjerne er først drøftet med dagtilbudsledere fra to af distrikterne. Forslag retningslinjer blev efterfølgende drøftet på dagtilbudsledernetværket d. 21. januar. Der var bred tilslutning til at teksten omfattede de væsentligste samarbejds punkter samt opbakning til, at der årligt samles op på PPR's samarbejdsaftaler med de enkelte dagtilbud i dagtilbudsledernetværket.

Opmærksomhedspunkt

PPR er opmærksom på, at vi løbende – sammen med dagtilbud, får evalueret samarbejdet og justeret indsatserne så de tilpasses aktuelle udfordringer og behov.

5: Retningslinjer for samarbejde mellem dagtilbud og sundhedsplejen

Status i dag

Sundhedsplejen og dagtilbud har siden 2015 samarbejdet om den gode overgang særligt for udsatte og sårbare børn og familier (jf. budgetforlig 2015-2018). Samarbejdet består af tre initiativer:

- Formaliseret tilstedeværelse fx gennem sundhedsplejens deltagelse på møder og/eller gennem sundhedspædagogiske oplæg ved sundhedsplejen på afdelings-, dagtilbuds- og/eller lokaldistriktsniveau,
- Overgangsmøder fra hjem til dagtilbud (for udsatte og sårbare børn og familier)
- Anvendelse af SUS materiale i sundhedsplejen ifm. 9 måneders besøg, som bringes via forældrene til afdelingen ifm. opstart.

BILAG 2

Herudover deltager sundhedsplejen også i Trivselsmøder (forankret i PPR) efter behov. Den lokale sundhedsplejerske deltager i ét lokaldistriktsmøde årligt.

26. februar 2020
Side 7 af 7

Forslagene til retningslinjer er fint i tråd med den nuværende model for samarbejde, hvor der i høj grad er fokus på børn og familier med særlige behov (15-20 %). Som et nyt tiltag og med inspiration fra PPR ønsker sundhedsplejen at indføre brugen af en samarbejdsaftale med henblik på årligt at kvalificere og udvikle samarbejdet.

Proces for udarbejdelse af retningslinjerne

I udarbejdelsen af retningslinjerne har dagtilbudsledere fra de fem distrikter, en pædagogisk leder fra de selvejende samt to sundhedsplejeledere været inddraget. I arbejdet med retningslinjerne er det eksisterende samarbejde desuden blevet drøftet med henblik på at forbedre samarbejdet til gavn for børnene og familierne.

Den 21. januar 2020 var retningslinjerne på dagsordenen på dagtilbudsnetværket. Der var tilslutning til formuleringerne af retningslinjerne. På mødet spurgte dagtilbudslederne desuden til sundhedsplejens ressourcer til at indgå i samarbejdet med dagtilbuddene. På den baggrund tilføjes den foreslåede samarbejdsaftale en beskrivelse af de konkrete ressourcer, der er til rådighed for samarbejdet med det enkelte dagtilbud.

Opmærksomhedspunkt

Processen omkring styrkelse og udvikling af samarbejdet omkring overgangen mellem sundhedsplejen og dagtilbud fortsætter i 2020.